

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Preosnova Češkoslovaške

Dvajsetletnica češkoslovaške države, ki se letos obhaja, je krenila meseca septembra s poti narodnega veselja na pot globoke narodne žalosti. Češkoslovaška država je nastala ob koncu svetovne vojne kot ena izmed radostnih posledic zmage velike antante (zveze Anglije, Francije in Rusije) nad Nemčijo in njeno zaveznico avstro-ogrsko monarhijo. Njene meje so bile določene z mirovnimi pogodbami v Versaillesu, St. Germainu in Trianonu. Država ni bila enotno narodna, ker je na njenem ozemlju poleg Čehov in Slovakov prebivalo nad 3 milijone Nemcev, okoli 800.000 Mažarov, 750.000 Rusov (Ukrajincev) in okoli 80.000 Poljakov. Država se je trudila, da je dala vsem narodnim manjšinam čim največ manjšinskih pravic. Zlasti to velja o Nemcih, ki so bili v svoji narodnosti in kulturi popolnoma zaščiteni, saj so imeli svoje narodno šolstvo od ljudskih šol do vseučilišča. Nepristranska zgodovina je to priznala, odnosno bo morala spričo pritiska, ki se v drugih večjih državah vrši na narodne manjšine, v bodočnosti priznati kot dokaz slovanske pravičnosti in strpnosti napram drugojezičnim manjšinskim narodom.

Mesec september je s svojimi znanimi dogodki, ki so dosegli v Münchenski pogodbi med Anglijo, Francijo, Italijo in Nemčijo svoj zaključek, prinesel češkoslovaški državi strahovit udarec: razkosanje državnega ozemlja. Nemci se bodo priključili z ozemljem, kjer stanujejo, nemški državi, Poljaki bodo dobili tješinsko ozemlje in Madžari kraje z madžarsko večino. Koliko prebivalstva bo češkoslovaška zgubila, se zdaj do kraja še ne da oceniti. Ako bo odločilno ljudsko štetje v nekdanji avstro-ogrski monarhiji iz l. 1910., preti Češkoslovaški nevarnost, da pride pod Nemčijo poleg Nemcev še tudi okoli 1 milijon Čehov. To kajpada ne bi bila nobena rešitev češkoslovaškone-mškega vprašanja, ker bi mesto nemške narodne manjšine v Češkoslovaški nastala velika češka narodna manjšina v Nemčiji. Vloge bi bile spremenjene, spor pa bi ostal in z njim eden izmed glavnih razlogov, ki ogrožajo mir v Evropi.

Novejša poročila vzbujajo upanje, da bo prišlo po direktnih pogajanjih med Češkoslovaško in Nemčijo v tem vprašanju do sporazuma, zaradi česar bi se obe državi tudi soglasno odpovedali plebiscitu v narodno mešanih krajih.

Češkoslovaška trpi težko preizkušnjo, ki je prišla nad njo, ne samo z velikim samozatajevanjem ter z izredno potrpežljivostjo, marveč tudi s tisto življenjsko žilavostjo, ki je temu narodu bila svoja

ska v celi njegovi zgodovini. Udarec ni mogel naroda zlomiti, marveč je vzbudil vse sile njegovega duha in njegove volje v obrambo in preosnovo, ki pomenja prilagoditev novim razmeram. Münchenska pogodba je pokopala stari politični sistem, ki se je po njem vladala češkoslovaška država. Odstop državnega predsednika dr. Beneša je zunanji znak in dokaz, da je ta sistem končno veljavno pokopan. Osamljenost Češkoslovaške v času največje napetosti, ki je v septembru zavladala med njo in Nemčijo, je dokazala, da zunanja politika države ni bila srečnih rok. Novi zunanji minister Hvalkovski pripravlja v tem oziru potrebno preorientacijo.

Še večja pa je preosnova, ki se je izvršila v notranji državni ureditvi. Doslej je vladal v državi strog centralizem, ki je živel v usodni samoprevari, da je to naj-

boljša in edina upravna oblika, ki more obvladati vse težave narodnostno mešana države. Razvoj je dokazal, da to ni res. Ne samo, da ta državno-upravna oblika ni zadovoljila Nemcev in drugih narodnih manjšin, odbijala je tudi Slovake. Sedanja obnovitvena vlada v Pragi je uvidela usodne napake, ki so bile storjene v prvih dveh desetletjih države, ter preosnavlja državo iz strogo centralistične v federativno (zvezno). Slovaki so dobili svojo avtonomijo, ki jim jo je pred ustanovitvijo države obljubil Masaryk v pogodbi v Pittsburgu (v Zedinjenih državah Sev. Amerike). Avtonomijo so dobili tudi podkarpatski Rusini, kakor jim je bila obljubljena od velesil v mirovni pogodbi. Češkoslovaška se prenavlja v zvezno slovansko državo Čehov, Slovakov in Rusinov. Upravičeno je upanje, da bo ta nova državna tvorba močna, ker bo zgrajena na narodni zavesti in bratski zadovoljnosti ljudstva vseh pokrajin kot na svoji najtrdnjši podlagi.

Veliki in važni dogodki v novi Češkoslovaški

Po sporazumu druga vlada

Dogodki po sporazumu v Münchenu so nujno zahtevali spremembe v vladi in predvsem pa čisto nova pota v češkoslovaški notranji ter zunanji politiki. Zadnji dejstvi sta prisilili predsednika dr. Beneša, da je izročil 4. oktobra krmilo države novi vladi, katera bo morala sprejeti v težkih časih dalekosežne ukrepe. Nova vlada je sestavljena iz teh-le osebnosti: predsednik vlade in vojni minister general Jan Sirovy, zunanje zadeve dosedanji poslanik v Rimu dr. František Hvalkovski, notranje zadeve Jan Černy, finance dr. Josip Kalfus, pravosodje Vladimir Fajnor, železnice general Vladimir Gajdoš, javna dela general Karel Husarek, kmetijstvo dr. Ladislav Feierabend, dosedanji ravnatelj žitne monopolske uprave, socialna politika dr. Peter Zenkl, praški župan, ministri brez listnice: dr. Stanislav Bukovsky (kot zastopnik Sokola), dr. Hugo Vavrečka in dr. Ivan Parkanj. Pravosodni minister bo začasno vodil tudi ministrstvo za izenačenje zakonov, prometni minister tudi pošto in brzojav, minister brez portfelja dr. Bukovsky pa šolstvo in telesno vzgojo. — V drugi vladi generala Sirovyja sta že dva Slovaka, eden bo še imenovan. Podkarpatsko Rusijo zastopa Parkanj.

Nova pota nove vlade

Nova vlada je imela 5. oktobra prvo sejo, na kateri je bil izvoljen notranji minister Černy za namestnika ministrskega predsednika in je bila sestavljena deklaracija ali program vlade za bližnjo bodočnost. Deklaracijo vlade je sporočil po ra-

diu ministrski predsednik 5. oktobra. Označil je za bodoče prijateljske odnošaje Češkoslovaške z vsemi, zlasti s sosedi. Vlada bo organizirala javno upravo tako, da se bo lahko upirala na vse ustvarjajoče sile naroda, tudi na Slovake in Podkarpatske Ruse. Ministrski predsednik je naglasil dobesedno:

»Odkritosrčno izjavljam, da bomo storili vse, da izpolnimo upravičene zahteve Slovakov in Podkarpatskih Rusov. Mi vsi v vladi se zavedamo, da sloni novo življenje republike edino in samo na tesni povezanosti na življenje in smrt med Čehi, Slovaki in Podkarpatskimi Rusi. Začenjamo novo življenje. Polagamo temelje bodoče Češkoslovaške, domovine Čehov, Slovakov in Podkarpatskih Rusov, ki naj bodo povezani po medsebojnem zaupanju in po popolni enakopravnosti.«

Vodilno načelo gospodarske politike bo: Delo in kruh za vse. Vlada bo sestavila podlago za urejeno in stalno valuto in bo dosegla ravnotežje med kmetijstvom in industrijo.

Odstop predsednika dr. Beneša

V očigled dogodkom, kateri so pretresali v zadnjih časih češkoslovaško republiko, ni preostalo 54 letnemu in tri leta predsedujočemu dr. Edvardu Benešu drugega, kot da je odstopil. Ko je zaprisegel novo vlado, je poslal dr. Beneš predsedniku vlade pismo, v katerem ga obvešča 5. oktobra popoldne, da je sklenil odložiti predsedništvo republike. General Sirovy je nato stopil pred radio in je najprej prečital izjavo nove vlade, na kar je sporočil svetu Beneševo ostavko

in je prebral predsednikovo poslovilno pismo.

Isti dan ob sedmih zvečer je imel dr. Beneš v praškem radiu kratek govor, v katerem se je poslovil od državljanov, vojske, legionarjev in vseh ožjih sodelavcev in ob enem izpregovoril nekaj zelo spodbudnih besed o bodočnosti nove Češkoslovaške.

Začasni predsednik države

Za primer odstopa predsednika republike preide predsednikova oblast po ustavi na vlado do volitev novega predsednika, katerega volita senat in zbornica za dobo sedmih let. Ministrski svet lahko prenese posle predsednika na šefa vlade Sirovyja, ki že ima namestnika v predsedstvu vlade v osebi notranjega ministra. Začasni predsednik nove Češkoslovaške je general Sirovy. V smislu ustave se morata parlament in senat sestati najpozneje v šestih mesecih, da izvolita novega predsednika. Pri prvem in drugem glasovanju mora dobiti predsedniški kandidat v zbornici in senatu tri petine vseh glasov. Ako se pa to ne zgodi, se vrši še tretja volitev, pri kateri zadostuje navadna večina.

Nekaj podatkov iz življenja dr. Beneša

Dr. Edvard Beneš se je rodil leta 1884 v kmečki hiši. Po poklicu je bil vseučilišni profesor in se je tudi s peresom veliko udeleževal na polju političnega znanstva. Med vojno je moral pobegniti v inozemstvo, kjer je postal najožji sotrudnik rajnega predsednika dr. Masaryka ter tajnik češkoslovaškega Narodnega sveta. Kot tak je postal zunanji minister češkoslovaške vlade, ki je bila za časa vojne priznana od Velike zveze (antante). Po vojni je vodil češkoslovaško zunanjo politiko 17 let do izvolitve za predsednika republike. Ko je leta 1935 Masaryk zaradi starosti odstopil, je priporočil dr. Beneša za naslednika. Dr. Beneš je bil izvoljen za predsednika 18. decembra 1935 od skupščine in senata z ogromno večino 340 glasov proti 24.

Močno okrnjena Češkoslovaška

Novo Češkoslovaško je hudo zadel sklep mednarodne komisije v Berlinu, katera določa, koliko smejo zasesti od Češkoslovaške nemške čete, katere so končale zasedbo v ponedeljek, 10. oktobra. Nemčiji je že pripadlo od Češkoslovaške ena petina z okroglo enim milijonom Čehov, ker so zasedli Nemci nekatere čisto češke kraje, po nekaterih bo pa še ljudsko glasovanje.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Zborovanja zopet dovoljena. Z ozirom na pomirjenje političnega položaja v Evropi je notranji minister zopet dovolil zborovanja, posvete ter sprevode po ulicah. Odselej veljajo za zborovanja, posvetovanja in sprevode predpisi zakona o zborovanjih.

V DRUGIH DRŽAVAH

Angleška in francoska zbornica odobrili v Münchenu podpisani sporazum. V Münchenu sklenjeni sporazum sta obravnavali obe angleški zbornici, kakor hitro sta slišali iz ust ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra Halifaxa podrobna poročila, zakaj je morala Anglija

Praška vlada se je morala berlinskemu sklepu ukloniti in je samo ugovarjala proti taki razmejitvi.

Poljska in Mažarska kockata za dele Češkoslovaške

Poljske čete so že zasedle tješinsko ozemlje s 350.000 prebivalci in še zahteva Poljska, da se popravi meja med Poljsko in Češkoslovaško v Visokih Tatrah. Mažarska in Poljska hočeta odcepiti od češkoslovaške države Podkarpatsko Rusijo, katera bi naj pripadla Mažarom zaradi tega, da bi dobili Poljaki in Mažari skupne meje. Ta razmejitve bi se naj uveljavila zaradi tega, da bi bila nova Češkoslovaška čim dalje proč od Rusije. Z odcepitvijo Podkarpatske Rusije pa še niso zadovoljni Mažari, ampak tirjajo od Čehoslovakov mažarsko ozemlje na južnem Slovaškem z 1.200.000 prebivalci, med katerimi je 400.000 Slovakov in enači to ozemlje velikosti Slovenije.

Nova Češkoslovaška bo zvezna republika

V minulem tednu so se posvetovali Slovaki dva dni v Zilini. Ob tej priliki je bila sprejeta dalekosežna samouprava Slovaške, na katero je vlada v Pragi že pristala. Slovaki so osnovali v Bratislavi prvo slovaško vlado, kateri načeljuje naslednik pokojnega msgra Hlinke, dr. Jožef Tiso, ki je star 51 let in je že bil leta 1927 minister v češkoslovaški vladi. Praška vlada je imenovala dr. Tiso za ministra osrednje vlade v Pragi z nalogo, da vodi upravo Slovaške. V samoupravni slovaški vladi je Durčanski, član Slov. ljudske stranke, notranji minister; prosveto je prevzel Černak, ki pripada Slov. ljudski stranki; gospodarski minister je Teplanski, član slovaške agrarne stranke; finančni minister je inženier Žatko, kateri pripada Slovaški ljudski stranki. Slovaška nacionalistična stranka ni zastopana v samoupravni vladi, dasi pripada slovaškemu sporazumu, pač pa je stopil parlamentarni zastopnik te stranke Vančo v parlamentarno skupino Slov. ljudske stranke. Slovaki bodo imeli skupno s Čehi samo zunanjo politiko in narodno obrambo. Vsi člani slovaške samoupravne vlade pripadajo tudi osrednji vladi v Pragi.

Enako kot Slovaki so dobili avtonomijo tudi Podkarpatski Rusini, ki so izjavili ob tej priliki, da ne želijo priti ne nazaj pod Mažarsko in tudi ne pod Poljsko, ampak da želijo ostati sestavni del Češkoslovaške.

za vsako ceno jadrati v pristan miru pri reševanju sudetskega vprašanja. Ta poročila so zadela na precej zmerno kritiko, v splošnem pa so žela odobravanje spodnje ter zgornje zbornice. — Francoski ministrski predsednik Daladier je dajal račun o svojem nastopu v Münchenu pred zbornico v Parizu 4. oktobra. Po njegovem govoru je bilo glasovanje o tem, ali parlament odobri zunanjo politiko vlade ali ne. Za vlado je glasovalo 535, proti pa le 57 komunističnih poslancev. Zaradi te ogromne večine je odobrila zbornica vladi kot posebno zaupnico še izredna finančna ter gospodarska pooblastila.

Stroški za mirno poravnavo sudetskega vprašanja. Za mirno poravnavo sudetskega

vprašanja so potrošile v to zadevo vpletene štiri velesile pol milijarde dolarjev (22 milijard dinarjev). Največ je izdala Anglija, in sicer 225 milijonov dolarjev, ker je morala z največjo naglico pospešiti vojne priprave. Italija je potrošila 16 milijonov dolarjev, Nemčija 145 milijonov dolarjev. Od teh nemških milijonov odpade 90 milijonov dolarjev na stroške prehrane in prevoza vpoklicanih vojakov v teku zadnjih šestih tednov, 50 milijonov dolarjev za delavce pri utrjevalnih delih na zapadni meji ter nekaj nad pet milijonov dolarjev za vzdrževanje sudetskih beguncev. Francija je skupno porabila 130 milijonov dolarjev, Samo stroški železniškega prevoza ob delni mobilizaciji so zahtevali okoli 30 milijonov dolarjev, med tem ko je vzdrževanje okoli dveh milijonov vojakov zahtevalo dnevno okoli štiri milijone dolarjev. Rusija v zgoraj navedeno vsoto ni všteta, ker ni o njenih pripravah in izdatkih za obrambo Češkoslovaške nobenih zanesljivih podatkov.

Vprašanje španske državljanske vojne v novi luči. Sporazum štirih velesil v Münchenu bo sigurno močno vplival na nadaljni razvoj in zaključek španske državljanske vojne, katera se približuje že tretji zimi. Francoska vlada je sklenila, da prizna Francija priključitev Abesinije k italijanskemu cesarstvu Velika Britanija in Italija že imata davno sklenjeno pogodbo, katera bo stopila takoj v veljavo, če bo umaknila Italija iz Španije najmanj deset tisoč svojih prostovoljcev. Londonski odbor za nevmešavanje je sklenil, da pošlje svojega predsednika Reminga k nacionalistični španski vladi v Burgos in k rdeči v Barcelono s pozivom, da skleneta premirje, ki naj služi kot uvod v bodoča mirovna pogajanja. Velika Britanija bo po uravnavi sudetskega vprašanja zastavila vse sile, da se ustavijo sovražnosti na španskem. Za primer pa, da bi general Franco v zadnjih dneh dosegel odločilni vojni uspeh, potem bi bilo špansko krvavo vprašanje zbrisano brez vmešavanja velesil. — Po tako dolgem času lepega napredovanja in kljub najbolj ljutim bojem ni doslej uspelo generalu Francu, da bi s topovskimi ter puškinimi krogli in z bombami osvojil vso Španijo. Precejšen del še drže zaseden rdeči in iz tega se ne dajo pregnati. General Franco si je izbral v najnovejšem času čisto nov način bombardiranja glavnih rdečih postojank. Pred nedavnim so pribrnili nad rdeči Madrid Francovi bombniki in so spuščali na madridske ulice namesto smrtonosnih in uničujočih bomb pečene hlebčke kruha. — Dne 6. oktobra so priletela Francova letala nad rdeče obmorsko mesto Alicante in so vrgla več sto vreč kruha. Sestradano ljudstvo se je vrglo nad krušne bombe in se jih je polastilo, dasi so se rdeči trudili, da bi naval na kruh preprečili. Mogoče bodo pa krušne bombe vplivale odločilno na konec španske državljanske vojne?

Stalin išče krivce za politični poraz v Evropi. Sovjetska politika je doživela v zadnjem času v Evropi popoln poraz. Rusija je povsem osamljena in to je razkačilo Stalina, kateri si bo ohladil onemoglo jezo nad lastnimi pristaši. Glavni krivec političnega poraza komunizma je sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov. Po najnovejših poročilih je sovjetska tajna policija napravila v Moskvi v zunanjem ministrstvu obsežno preiskavo in je zaplenila cele to-

vorne avtomobile obtežilnega gradiva. — Dalje časa že manjkajo poročila o maršalu Blücherju, poveljniku na Daljnem vzhodu. Sosedji Rusije poročajo, da je bil Blücher na Stalinovo povelje aretiran v Sibi-

Japonsko-kitajska vojna

Vsa japonska prodiranja osredotočena na Hankov

Japonci že dalje časa niso izvojevali kakega pomembnejšega uspeha na kitajskem bojišču. Vse na osvojenem kitajskem ozemlju zbrane japonske armade zasledujejo že precej časa en cilj: osvojitve kitajske prestolice Hankov, ki je pa presneto trd oreh. S pomočjo izkrcanih pomorščakov in rečnih ladij na reki Jangce so se polastili Japonci 28. septembra kitajske postojanke Tienkjačen in 4. oktobra pa utrdbe Pankišan. Dne 6. oktobra je padla v japonske roke utrjena točka Joki. Pravkar naštete kitajske postojanke so bile močno utrjene

riji. Z maršalom vred so vtaknili pod ključ 43 njegovih generalov, kateri so tvorili generalni štab sovjetske vzhodne armade. Šest političnih komisarjev daljno-vzhodne vojske so že ustrelili.

in so bile ob reki Jangce glavna zapreka pri prodiranju proti Hankovu.

Južno od reke Jangce je več japonskih divizij na delu ob jezeru Pojang, kjer so že zasedle trdnjavo Tejan.

Proti Hankovu koraka posebna japonska armada iz severne smeri in je že blizu mesta Sinjang, ki leži na železnici Peking—Hankov. Hankov za cilj si je vzela tudi ona japonska vojska, katera potiska Kitajce z gričevja Tanch.

Japonci so v prodiranju v hribovitih krajih na južni obali reke Jangce in so že dosegli železniško progo Jukiavana in Makia-

Po katoliškem svetu

Klic po novih cerkvah. Pariški kardinal Verdier je proslavil svoje ime ter ga ovekovečil v zgodovini francoskega katolicizma z gradnjo novih cerkva v pariških predmestjih, naseljenih večinoma po delavcih. Cerkve so kar rastle ter še rastejo iz tal, številka 100 novih cerkva bo kmalu dosežena. Verdierjev zgled je začel posnemati generalni vikar rimskega mesta kardinal Marchetti-Selvaggiani, ki se je z javnim oklicem obrnil na prebivalce Rima, da omogočijo z gmotnimi prispevki zidanje novih cerkva. V zadnjih 25 letih se je število rimskega prebivalstva pomnožilo za 700.000 ljudi, letni prirastek znaša nad 35.000. V zadnjih desetletjih je bilo ustanovljenih 34 novih župnij, zgrajenih, odnosno popravljenih in povečanih je 36 cerkva. To pa ne zadostuje. Kardinal pravi v svojem oklicu: »Kjer se gradijo šole in zavodi, zdravstvene ustanove in novi trgi, ne sme tudi manjkati cerkva, ker cerkev je hiša božja in fundament državnega življenja. Rim se stalno olepšava z ulicami in trgi, z novimi ali popravljenimi spomeniki. Treba je, da bo tudi vedno svetejši s tem, da dodamo vsakemu okraju cerkev in potrebne duhovnike, ki bodo ljudstvu učitelji resnice, vzorniki krščanskih kreposti in služabniki miru in ljubezni.«

Mučeniki duhovniškega stanu v Španiji so jako številni. Njih pravo število se doslej še ni dalo dognati. V Vatikanu se tru-

dijo sestaviti statistiko teh mučenikov. Po teh podatkih je bilo za časa državljanske vojne v Španiji od rdečkarjev umorjenih 8000 — po drugih poročilih 10.000 — redovnikov, redovnic in duhovnikov. Ta statistika kajpada ni popolna. Mnogi redovi še danes nimajo zadostnih poročil o usodi nekaterih svojih članov. Smatra pa se kot dokazano, da je bilo ubitih n. pr. 250 frančiškanov in 200 dominikancev. Na dan tudi prihajajo podrobnosti o junškem vedenju duhovnikov spričo bližajoče se smrti. Tak junak je bil kanonik Llado iz Cicha blizu Barcelone, glavnega mesta rdeče Katalonije. Bil je duhovnik, ki je slovel po svojih govorih in zglednem življenju. Ko je padel v roke boljševikov, se ni nič prestrašil, marveč je mirno izjavil: »Prosil sem Boga milosti, da bi mogel umreti mučeniške smrti. Kakor ste mi rekli, me nameravate ubiti. Nič mi ni ljubše in dražje kot smrt za mojega Zveličarja.« Ko so ga peljali na morišče, je javno molil, naj bi Bog sprejel njegovo smrt kot žrtev za rešitev ene duše. Ta molitev je imela na enega izmed tistih, ki so bili kot krvniki določeni, da ga usmrtijo, čudovit vpliv. Vrgel je puško od sebe, pohitel k duhovniku ter na kolenih pred njim izjavil, da tudi on hoče umreti za Kristusa. Ostali krvniki ga pograbiijo ter postavijo ob zid poleg duhovnika. Ena salva iz pušk

je obema končala življenje. Duhovnikov molitev je takoj bila uslišana.

V Mehiki še ni verskega miru. To državo so si boljševiki izbrali kot najbolj pravno, da v njej ostvarjajo svoje ideje ter izvršujejo svoja načela. Njihov cilj ni bil blagor delavcev in kmetov, marveč uničenje vere v Boga. Glavno njihovo delo je bilo divjanje zoper katoliško cerkev. Celovrsto let že traja preganjanje katoliške vere in cerkve in še zdaj se ni končalo. Državni predsednik Cardenas je sicer izdal naredbo, naj se zaprte cerkve zopet vrnejo katoliškemu bogoslužju. Ta naredba pa se ne izvršuje v vseh državah, ki tvorijo mehiško državno skupnost. Ponekod pa hočejo fanatični verski nasprotniki z nasiljem preprečiti vršenje bogoslužja v cerkvah, ki so se zopet odprle. Tako je v samem glavnem mestu Mehike narodni poslanec Ochoa vdrl z oboroženo tolpo v cerkev sv. Magdalene ter napadel vernike, ki so tamkaj molili. Več katoličanov je bilo ranjenih. To se je zgodilo pred očmi osrednjih in najvišjih državnih oblasti. Zato se ta primer, ki je ostal nekaznovan, posnema po raznih krajih. Framasonsko-komunistični bes se obrača ne samo proti vršenju božje službe, marveč tudi proti verski vzgoji mladine. Kot žrtev tega besa je padel katoliški duhovnik Lucij Martinez. Med poukom v zasebni šoli v San Paolo Avicano so ga napadli in ubili. Katoličani so v tej zadevi objavili pismo, ki so ga poslali predsedniku Cardenasu. V tem pismu javno obdolžujejo nekega učitelja državne šole in nekega predstavnika oblasti, da sta sodelovala pri tem umoru. Kljub temu se ta dva človeka svobodno kretata, ker ni državna oblast proti njima podvzela nobenega koraka.

Novice

Osebne vesti

Smrt odličnega javnega in kulturnega delavca. V starosti 71 let je preminul v ljubljanskem »Leonišču« g. dr. Jože Debevec, upokojeni profesor in zaslužni javni ter kulturni delavec. Blagopokojni je bil rodom iz Begunj pri Cerknici. Po končanem bogoslovju je bil profesor na gimnazijah v Kranju in v Ljubljani. Leta 1924 je stopil v pokoj, a je še kljub upokojitvi vršil ravnateljske posle na uršulinski gimnaziji v Ljubljani. Veliko je pisal izvirno, poseb-

no pa je slovel kot prevajalec. Poleg slovensčine, latinščine in grščine, katere jezike je učil, je znal še: češko, poljsko, rusko, italijansko, francosko, špansko, angleško in nemško. Kot profesor je bil rajni monsignor silno priljubljen. Dokaj let je bil urednik »Doma in sveta«, v mladih letih pa je bil dr. Krekov sodelavec. Vsestransko zaslužnemu g. monsignoru ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

Župnijski izpit so napravili. Dne 5. in 6. oktobra so napravili v Mariboru župnij-

ski izpit, sledeči gospodje: Daniel Halas iz Dolnje Lendave, Valentin Kordež iz Sevnice ob Savi, Ivan Koren iz Dobrovnika, Jožef Mlaker iz Ptujja, Pankrac Poteko iz Maribora, sv. Magdalena, Jakob Sem in Ribnice na Pohorju, Jakob Vraber od Sv. Jurija ob juž. žel.

Nesreče

Dva smrtno povožena v Mariboru. Na vogalu Pohorske in Obmejne ceste je podrl tovorni avto 23 letnega tkala. Franca Podobnika in ga je smrtno nevarno poškodoval. Podobnika so prepeljali v mariborsko bolnišnico, od tam pa na njegov dom, kjer je umrl. — Na Teznem v Maistrovi

ulici je bil povožen od tovrnega avtomobila 60 letni invalid Alojz Kristan. V brezupnem stanju je bil oddan v bolnišnico, kjer pa mu ni bilo več pomoči. Kristan se je napil ter je zaspal na cesti, kjer ga je zalotila smrtna nesreča in ne zadene šoferja zaradi večerne teme in ozke ulice nobena krivda.

Huda avtomobilska nesreča. V Košakih pri Mariboru se je zgodila zadnja sobota huda avtomobilska nesreča. G. Davorin Štucin, lastnik znane mariborske tovarne »Betonit«, je popravljaval v Košakih napako v motorju svojega avtomobila, katerega je pravilno postavil na desno stran. Poklical je v bližini nahajajočega se 12 letnega Slavka Kravanjo, sina kuharice v Košakih, da mu je svetil pri popravilu. Od Sv. Lenarta je privozil lenarški avtobus, kojega blatnik je zadel Štucina in Kravanjo in ju vrgel kake tri metre daleč. Štucin si je nevarno zlomil levo nogo in je dobil notranje poškodbe. Kravanja je padel tako nesrečno, da je umrl na posledicah v noči po nesreči v mariborski bolnišnici. Štucinova hčerka je bila tudi poškodovana in se zdravi z očetom v bolnišnici v Mariboru.

Hudo poškodovan hlapec oddan v bolnišnico. Jakabu Šalamon, hlapcu pri posestnici Reiser v Košakih, so se splašili konji na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Šalamon je padel z voza in so ga prepeljali v bolnišnico nezavestnega s pretresenimi možgani in s hudimi notranjimi poškodbami.

Nesreča pri streljanju v vinogradu. Pri streljanju v vinogradu se je razletela v roki pištola 40 letnemu delavcu Ivanu Farazin pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Farazinu je odneslo tri prste na desnici in se zdravi v mariborski bolnišnici.

Delavec se hudo opeknel po telesu. Dne 5. oktobra zjutraj se je pripetila v Rušah huda nesreča v tovarni za dušik, kjer je bil zaposlen pri avtogeničnem varjenju 19 letni varilec Maks Škerlovnik. Nenadoma mu je varilec odpadel z aparata ter ga je objel plamen. Dasi so tovariši takoj priskočili na pomoč, je vendar Škerlovniku zgorela obleka ter je dobil hude in nevarne opekline po telesu. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Tesarju padla sekira na glavo. V Mariboru je padla z ogrodja nove stavbe iz višine 4 m sekira in se je zapčila v lobanjo 41 letnemu Francu Pišek, tesarju iz Zg. Dupleka. V zelo resnem nezavestnem stanju je bil tesar prepeljan v mariborsko bolnišnico.

Ponesrečil se je g. Davorin Petančič, kaplan iz Koprivnice pri Rajhenburgu. Dne 6. oktobra se je z avtom peljal proti Ptujski gori, kjer je šofer Žnidarič na blatni in spolski cesti zgubil oblast nad volanom ter z avtom pri gostilni Mešiček tresčil v ograjo mostu. Šofer Žnidarič je ostal nepoškodovan, g. kaplan Petančič se je pa pri nesreči zadel v šipo ter dobil hude poškodbe na glavi. G. Petančiča so v nezavestnem stanju prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Neprevidnost plačal s smrtjo. Po Murškem polju so prevažali v zadnjem času mlatilnico od kmeta do kmeta. Zadnje dni je bila za prevoz pripravljena mlatilnica na cesti in so se obešali nanjo iz šole se vračajoči šolarji. Učencu Žuravljju je pri tem razposajenem poslu spodrsnilo, padel

je pod mlatilni stroj, ki ga je tako poškodoval, da je bil pri priči mrtev.

Starček podlegel opeklina. Poročali smo, kako se je hudo opeknel na sveči 82 letni preužitkar Andrej Polak od Sv. Rozalije pri St. Jurju ob juž. žel. Polaka so prepeljali s tako hudimi opeklina v celjsko bolnišnico, da jim je podlegel dne 5. oktobra zvečer.

Hude nesreče v Ljubljani in okolici. Na Resljevi cesti je odbila cirkularka pri žaganju drv vseh pet prstov na desni roki 25 letnemu brezposelnemu delavcu Ivanu Mazi z Ižanske ceste. — V Zapužah pri St. Vidu nad Ljubljano je tramvaj povozil Janeza Lebna. S poškodbami po vsem telesu so ga prepeljali reševalci v bolnišnico, kjer je umrl. — Na Prulah je težko z moko naložen voz pritisnil ob zid 19 letno služkinjo F. Funkel, katera je bila prepeljana v bolnišnico s smrtnonevarnimi notranjimi poškodbami.

Dva padla iz vlaka v enem dnevu v Kresnicah. Na postaji Kresnice ob Savi sta padla v teku 24 ur dne 5. oktobra iz vlaka in se hudo poškodovala: 50 letni posestnik Janez Gril od Sv. Miklavža onkraj Save in 23 letni poljski delavec Franc Razoršek iz Moravč.

Razne požarne nesreče. V Podlogu pri St. Petru v Savinjski dolini so se igrali otroci pod kozolcem posestnika Martina Jošta iz Gotovelj pri Žalcu. Po neprevidnosti nerazsodne dece je izbruhnil ogenj, kateri je vpepelil dva Joštova s slamo ter senom napolnjena kozolca. Škoda je le delno krita z zavarovalnino. — V novi vasi pri Ptujju je uničil nočni ogenj posestniku Marku Pekarju hišo, gospodarsko poslopje s spravljanimi pridelki in krmo. Škoda je za 30.000 din in je le delno krita z zavarovalnino. — V Dragonji vasi je povzročil ogenj, kateri je zadivjal krog devetih zvečer, 90 tisoč dinarjev škode. Goreti je začelo gospodarsko poslopje posestnice Marije Podgoršek. Od Podgorškov se je razmahnil ogenj na poslopja sosedov Franca Godeca in Franca Draškoviča. Tri gasilske čete so zastavile ves trud, da so preprečile še večjo nesrečo. — Na večer je nenadoma zajel ogenj veliko župnijsko gospodarsko poslopje v Starem trgu pri Slovenjgradcu. S poslopjem je zgorelo 1540 meterskih stovov krme. Zgorelo je žito, različno orodje ter poljedelski stroji. Škoda znaša 200.000 din, zavarovano pa je bilo za 98.000 din. Orožniki so prijeli nekega pijanega brezposelnega iz krške okolice, kateri je osumljen zločina požiga.

Razne novice

Kmetijski stan do jožefinskih reform je naslov knjižice, ki jo je spisal Jos. Mravljak. Vsakomur, ki se zanima za zgodovino slovenskih kmetov v prejšnjih stoletjih, knjižico toplo priporočamo. Posebno dobrodošla pa bo učiteljstvu in šolam, ki jim je knjižica v prvi vrsti namenjena. Cena knjižice je 8 din. Udje Družbe sv. Mohorja po dobe za 6 din, če jo naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 1456

Gospodinjam in dekletom, ki se pripravljajo na gospodinjstvo, je namenjena knjiga Kuharica v kmečki, delavski in preprosti meščanski hiši, ki jo je spisala Marija Remec. Knjiga obsega 255 strani in vsebuje 965 preizkušenih receptov za pripravljane preproste, pa okusne in izdatne domače hrane. Knjiga je sestavljena zelo pregledno, navodila pa so pisana lahko umljivo, tako da jih vsaka preprosta gospodinja povsem razume. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah in stane broširan izvod 28 din, vezan pa 40 din. Udje Družbe sv. Mohorja dobijo broširano knjigo

za 21 din, vezano pa za 30 din, če jo naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 1456

Zakonskim ženam in možem, materam in očetom, nevestam in ženinom pa je namenjena knjiga Milice Grafenauerjeve »Iz duhovnega življenja družine«. Knjiga je razdeljena na tri dele. Prvi govori o zakonu, o zakonski ljubezni, o zakramentu, o beli kugi, o dostojanstvu zakona. Drugi del razmotriva o vzgoji k čistosti v zakonu in izven njega. Tretji del pa o rasti v duhovnost. Knjiga je najboljša priprava za zakon. Broširana stane 28 din, vezana pa 40 din. Udje Mohorjeve družbe dobe broširan izvod za 21 din, vezan za 30 din, če naročijo knjigo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 1456

Družinska Pratika 1939 je izšla in se dobiva odslej v vseh knjigarnah in mnogih trgovinah po širni domovini za ceno 5 din, po pošti 50 par več. Same slike v bakrotisku so vredne tega denarja! Somišlejniki, segajte po njej! 1521

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Hito prijet cerkveni vlomilec. V Kamnici pri Mariboru je bilo v noči s ponarejenim ključem vlomljeno v župno cerkev in tat se je spravil nad tabernakelj, v kateri rem je razmetal razne cerkvene posode, s seboj pa ni vzel ničesar. Odprl je dva nabiralnika in pobral iz njih ves drobiž. Mariborski orožniki so se cerkvenega vloma lotili z vso vnemo in so imeli takoj v rokah pravega tatu. Aretirali so v krčmi pri kupici vina Janeza Heričko iz Rošpoha, katerega so izpustili pred kratkim iz zapore. Aretirani je priznal, da je izmaknil iz nabiralnikov kamniške cerkve 132 din, katere je zapil v enem dnevu in so ga zalotili orožniki v trenutku, ko je pognal po grlu zadnje v cerkvi ukradene dinarje.

Tihotapec ušel na motornem kolesu. Konrad Zorčič iz Sp. Polskave je znan tihotapec. Dne 7. oktobra so ga hoteli financarji pri Viltužovem brodu v Selnici ob Dravi prijeti. Zorčič se je pripeljal do nastavljenih zasade z motornim kolesom. Ko je bil pozvan, naj obstoji, se je spustil v polni dir proti Mariboru. Financarji so jo ubrali za ubežnikom v avtomobilu in so ga preganjali do Studencev. V Studencih je zapeljal Zorčič z motornim kolesom na njivo v koruzo, kjer je pustil motorno kolo ter tihotapsko blago in je pobegnul. Z motornim kolesom vred so mu zaplenili 200 paketov igralnih kart, 10 kg saharina, 200 vžigalnikov in veliko zalogo vžigalnih kamenčkov.

Tudi med vlomilci so obzirni ljudje! Na Pobrežju pri Mariboru je vlomil neznanec v pisalno nizo posestnika Mihaela Sadl. Od 6800 shranjenih dinarjev je odnesel obzirni vlomilec le 3200 din.

Hito prijet. Mariborska policija je prijela kakih 27 let starega moškega, kateri je trdil, da se piše Franc Mihelj in da je trgovski potnik iz Zagreba. Dobili so pri njem za 7100 din raznih kolkov, o katerih je izpovedal, da ima od zagrebške policije dovoljenje za razprodajo. Pridržali so ga v policijskem zaporu in koj je priromalo v Maribor obvestilo zagrebške policije, da je sunil Mihelj svoji sestri Ivki Kranjc v Zagrebu kolkov za 12.841 din. V Mariboru prijeto uzmovič je bil izročen zagrebški policiji.

S sajami prebarvala ukradeno prase. Viničarki Mariji Vindiš iz Sp. Hoč pri Mariboru je bilo s paše ukradeno petmesečno in 150 din vredno prase. Svinjče so od-

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov. (Ogl. reg. S. br. 15.485/35.) 1138

krili na dvorišču neke preužitkarice, katera ga je na črno prebarvala s sajami, da bi ga nihče ne prepoznal. Tatvine obdolžena se izgovarja, da se je prase samo zateklo k njej.

Za šest voz sena ukradli pri belem dnevu. Lekarnar Petrovčič od Sv. Kungote pri Mariboru je prijavil orožnikom skrajno drzno ter nenavadno tatvino, katera je bila izvršena pri belem dnevu. Petrovčič ima pri Sv. Kungoti posestvo, na katerem stoji na samem velik s senom napolnjen senik. Nekega dne so se začeli krog senika motati neznanci, kateri so naložili in odpeljali šest polnih voz v smeri proti Mariboru. Ukradeno seno so prodali, izkupiček so si pa razdelili. Drzne tatove so izsledili v Studencih pri Mariboru. Kolovodja tatarske družbe je bil Karel Brglez. Denar, katerega so izkupili za prodano seno, so tatovi že zapili.

Po dveh letih iz Nemčije izročen vlomilec. Odgonskim potom je bil poslan iz Nemčije 35 letni Franc Rabič iz Slov. Bistrice. Naše oblasti so ga dve leti zasledovale zaradi vloma, ki je bil izvršen 6. oktobra 1936 v trgovini Knific v Rušah, kjer je bila povzročena škoda za 5400 din. Rabiča so sedaj izročili sodišču, dejanje pa taji.

Vloma v Dravogradu in okolici. Mariborska policija je odpravila po odgonu v Dravograd potepuškega 21 letnega Valentina Medveda. Ob priliki odгона je pobegnil in je še isti dan vlomil pri posestniku Viljemu Garmužu, kateremu je odnesel raznih predmetov za 1000 din. — V Otiškem vrhu pri Dravogradu je bilo vlomljeno pri posestnici Frančiški Plečnik. Vlomilec je odnesel 200 din ter še razne druge stvari, na katere je zadel v hiši. Orož-

Če ste danes še zdravi,

lahko jutri zbolite za gripo, angino, itd. V takih primerih mislite

na Aspirin tablete in na „Bayer“jev križ, ki jamči za pristnost

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. 1. 1934.

niki so vtaknili pod ključ pod sumom krivde 54 letnega brezposelnega krojača Viljema Hartner.

Brezposelna potepuha pod ključem. Na Bregu pri Ptujju so aretirali orožniki brezposelna in potepuška delavca: 23 letnega Alojza Kelc iz Šmarjete pri Novem mestu in 19 letnega tudi Alojza Kelc iz Nove vasi pri Ptujju. Dasi se klateža pišeta enako, si nista prav nič v sorodu, a oba je že dalje časa zasledovala oblast. Pri starejšem Kelcu so dobili orožniki veliko pištolo 12 mm, s katero je strahoval ljudi po okolici Ptujja. Aretirana sta obdolžena raznih tatvin ter drugih zločinov.

Financarji zaplenili 275 litrov vina. Neki mariborski krčmar je hotel iz Juršinc pod Ptujem dobiti nezatrošarinjeno vino. Poslal je svojega hlapca v Juršince, kjer je naložil dva sodca vina, katera je prikri-

z drvami. Že v Ptujju so financarji voznika ustavili, mu preiskali voz in so zaplenili 275 litrov dobrega vina.

Zaboden v pleča. V ptujjsko bolnišnico so spravili z nevarnim zabodljajem v pleča 27 letnega Franca Korošec, kateri je bil poškodovan v Velikem Okiču ob priliki pretepa na kožuhanju koruze.

Zaboden pri kožuhanju. V mariborsko bolnišnico so pripeljali z zabodljajem tik pod srcem 20 letnega hlapca Ivana Herič iz Leskovca pri Pragerskem. Krvavo dejanje je bilo zagrešeno ob priliki plesa na kožuhanju.

Roparski umor. Jakob Tratnik, bivši posestnik v Osenci pri Celju, je prodajal po vaseh suho robo in je veljal za lemožnega. Dne 8. oktobra so našli v Savinji v Medlogu pri Celju Tratnikovo truplo. Na glavi so odkrili pet globokih ran. Tratnik

Moč nožnega palca

Nemški raziskovalec dr. Jožef Han je proučeval moč moških prstov, zlasti pa ga je zanimalo, kakšen pritisk lahko razvije palec na nogi. Ugotovil je, da ta mali del naše noge pritiska s silo 25,7 kg. Ta pritisk res da ne vrši, kadar človek normalno stoji na zemlji, ampak samo takrat, kadar namenoma nudi odpor. Pri hoji, ko se napenjajo vsi prsti, je pritisk palca na zemljo zelo velik, večsili še celo večji od omenjenega pritiska. Pri moških znaša 35 kg, a pri ženskah 29,75 kg. Pri moških je pritisk palca na levi nogi večji kakor pritisk palca na desni nogi. Vsi ostali prsti so proti palcu pravi reveži. Tako pritiska prst po-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Pri dobrodušnem kmetu v slovenjebistriški okolici si je opremil mojster svojo najbrž zadnjo ponarejevalnico v podstrešni sobici. Na podstrešje je dal nanositi sena ter razne suhljadi, s katero je obdal na debelo svoje skrivališče. V krmo si je izdolbel več lukenj, katere bi mu naj služile v zatočišče, če bi se oglasil pri hiši kak tajni policist ali orožnik. Iz kuhinje v pritličju je bil napeljan skrbno prikrit zvonček v podstrešno kamrico. S cinglanjem so hoteli posvariti domači mojstra, ako bi se le pojavila kaka nevarnost, da smukne pravočasno pod seno ali uteče na ta ali oni način, ki bi se zdel trenutno najbolj prikladen in rešilen.

Na opisani način zavarovano ponarejevalnico je opremil Rupnik s pomočjo pobreških znancev ter prijateljev z vsem potrebnim, da bi povrnil v doglednem času s stotaki in tisočaki vsem, kateri so mu bili na pomoč, da se je lahko predal znova ponarejevalni strasti.

V to skrbno opremljeno podstrešno kamro se je vgnedil ponarejevalec. Od vselitve pa do aretacije ga

37

ni bilo več na svetlo. Prehrano so mu nosili v ponarejevalnico, v kateri se je trudil noč in dan, da bi vsaj enkrat po tolikih letih dogotovil čisto natanko stotake in tisočake. Prizadeval si je z vsemi modernimi pripomočki, da bi bile potvorbe dovršeno delo, katerega bi lahko zaupal z mirno vestjo in sigurnostjo prometu.

Fotografski poskusi so mu uspeli po dolgem v toliko, da je bil celo kos tako zvanemu vodnemu tisku, s katerim je vtisnjena v bankovec glava kralja Aleksandra.

V podstrešno delavnico k mojstru je smel edino le zaupnik s Pobrežja, kateri mu je nakupoval vse mo-goče potrebščine, da bi bile potvorbe čimprej natanko posnete in pripravljene za tisk na stroj, katerega je sestavil Rupnik sam po dolgotrajnih izkušnjah.

Tak in tako daleč dozorel je bil ponarejevalni položaj v Spodnji Novi vasi, ko so zanesli ženski predolgi in bahavi jeziki mariborskim policijskim agentom na uho, da je že v polni pripravljenosti ponarejevalnica nekje na kmetih pri Slovenski Bistrici.

Rupnikovi pobreški prijatelji ter zaupni možje so popivali nekoliko prehitro kar na kredo za medvedovo kožo. Radi pijančevanja ter zapravljanja so jih prijemale žene. Možje so jih tolažili, da si lahko privoščijo mirnega srca vsega preko mere, ko pa dela zanje bankovce največji umetnik, kateri zna več ter bolje.

je še imel prebito lobanjo, bil je bos, brez suknjiča in brez denarja. Preiskava je koj ugotovila, da je postal Tratnik žrtev roparskega umora. Blizu mosta čez Savinjo v Levcu pri Celju so odkrili mesto, kjer je neznanec Tratnika zavrtno napadel, ga ubil s topim predmetom, izropal in je nato zavlekel truplo v Savinjo.

Izvirna sleparija. K ljubljanskemu trgovcu s kurivom je prišel mlajši moški, kateri se je predstavil za Franca Repovža iz Zg. Cerovca pri Litiji, ki ima po zmerni ceni na prodaj 140 kub. metrov drv. Dobil je naplačilo 500 din ter obljubil, da bo pripravil drva na postajo Velika Loka. Čez nekaj dni se je oglasil Repovž zopet pri istem trgovcu in ga je prosil za 400 din naplačila, ker ima ženo v bolnišnici in je brez denarja. Še v tretje je potegnil ravno istega trgovca z izgovorom, da mora poravnati neke stroške na železniški postaji. Slepjar je dobil v vseh treh primerih denar od trgovca, kateri je poslal potem svojega uslužbenca po drva v Veliko Loko, kjer pa ni nikdo poznal Repovža in tudi od njega prodanih drv ni bilo nikjer. Oslepjarjeni trgovec je prijavil zadevo policiji, katera je prišla goljufa v vinotoču v osebi 32 letnega I. P., doma od nekod iz litijskega okraja. Aretirani je priznal sleparijo.

Za 10.000 din okraden čevljarski mojster. V Ljubnem na Gorenjskem je bilo vlomljeno v delavnico posestnika in čevljarja Janeza Praprotnika. Vlomilci so odnesli raznega čevljarskega blaga za 10.000 din.

Od stražnika preprečen vlom v trafiko. V Ljubljani na trgu Sv. Jakoba je opazil v noči stražnik, da sta jo ucvrla pred njim dva moška s krampom v roki. Enega je stražnik ujel, drugemu je uspel pobeg. Aretirani je mažarski državljani in je priznal, da se je hotel lotiti s tovarišem iz Apatina vloma v trafiko na Grudnovem nabrežju, iz katerega sta nameravala suniti tobak in denar. Ljubljanska policija je zagrabila še begunca in obstoja sum, da imata prijeta ptička nekaj več na vesti kakor pa samo poskusni vlom v trafiko, v katero je bilo že večkrat vlomljeno.

nego vsi kraljevi risarji ter tiskarji državnega denarja.

Ravno ti neprevidni izgovori napram ženskemu spolu so bili v pogubo Rupnikovemu zadnjemu ponarejevalnemu podjetju.

Mojstrov najbolj zakleti zasledovalec — mariborska policija je razbrala iz ženskih pomenkov, kje bi mogel tičati stari tič, katerega je domnevala oblast daleč na jugu naše države.

Poizvedovalne niti in mreže so bile krog Rupnika 28. maja 1937 tako povezane in zadržane, da se je policija lotila ta dan v spremstvu orožnikov iz Slov. Bistrice aretacije.

Tajni policisti in orožniki so presenetili Rupnika v podstrešnem gnezdu, ko je bil ves zatopljen v delo, katero se je bližalo koncu. Nenadni vdor skozi zaklenjena vrata na podstrešje mu je ponudil še toliko časa, da je smuknil iz kamre v seno izpuljeno luknjo, kjer so ga kmalu odkrili. Iz senenega skrivališča potegnjenega so aretirali in so zasegli ponarejevalno zalogo, od katere so mu zaplenili vse. Še celo fotografski aparat je bil v ponarejevalnici, a brez — čudežne leče, o kateri še danes molči mojster, kam jo je podtaknil, da niso zadeli na njo, dasi so se trudili z večkratnimi in najbolj vestnimi hišnimi preiskavami.

Z Rupnikom vred so zaprli njegovega hišnega gospodarja, gospodinjjo ter pobreške brbljavce, kateri so pokopali najbrž za vselej s predelimi jeziki mojstro-

Izpred sodišča

Nepošten pismonoša pred sodniki. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal 7. oktobra 36 letni Franc Lešnik, bivši podeželski pismonoša iz Device Marije v Brezju pri Mariboru. Lešnik je dostavljal štiri leta po deželi pošto in je poveril ter zapravil v službi 30.000 din. Prvič si je prisvojil 3000 din leta 1935, a jih je vrnil in s tem zabil tatvino. Od 31. avgusta 1936 do odslovitve iz službe 9. julija 1937 je zakrivil 38 poneverb ter tatvin. Povrh je še uničil štiri priporočena pisma in brzojavko ter jih ni dostavil naslovom. Slepjaril je na ta način, da je na poštah priznanicah in nakaznicah ponarejal podpise upravičencev, s katerimi bi bili potrdili sprejem dotičnih zneskov ter je potem tako ponarejene nakaznice izročil poštni upravi. Moral pa se je zavarovati tudi za druge možnosti odkritja svoje nepoštenosti. Stranke, ki so pričakovale denarne zneske, so namreč pisмено opominjale dolžnike za nakazilo denarja. Tiste dopise je dobil v roke zopet Lešnik ter jih je vse uničil. Na ta način mu je uspelo, da je vlekel pošto in stranke svojega okoliša skoraj vse leto za nos ter si je prisvojil vsega skupaj okrog 30.000 din. Franc Lešnik je bil obsojen na 16 mesecev ječe. Pri razpravi se je zagovarjal z bedo in je krivdo le deloma priznal.

Ostro obsojeno razbojništvo. Zaradi roparskega napada so se zagovarjali 8. oktobra v Mariboru: 37 letni posestnik Friderik Gumzej iz Jablancev, 26 letni kovaški pomočnik Jožef Mavrič iz Štajngrove in 21 letni delavec Pavel Krajnc iz Jablance. V noči 14. julija so vdrli omenjeni v hišo posestnice Marije Mulec, katera živi skupaj s svojo sestro Genovefo in služkinjo Marijo Polanec. Z orožjem in grožnjami so oropali lastnici hiše 60 din, služkinji so izsilili prihranke v znesku 100 din. Ko so še ženske mučili in jim grozili s smrtjo, so zginili v noč z mesom, katerega so vzeli iz zaseke. Gumzej Friderik je bil obsojen

na sedem let in en mesec, Jožef Mavrič na osem let, Krajnc je bil oproščen.

Slovenska Krajina

Zveza poljedelskih delavcev v Murski Soboti naznanja delavcem, da so vse pritožbe glede težkoč pri pošiljanju denarja kakor tudi glede drugih nedostatkov, ki so jih delavci iz Nemčije poslali Zvezi poljedelskih delavcev in g. Kerecu v Soboti, bile prevedene in takoj odposlane na merodajno mesto v nadaljno rešitev.

Petanci. Dolgoletna vroča želja prebivalstva ne samo gornjega dela Prekmurja, temveč vsega ljudstva Slovenske Krajine, da bi dobili na Petancih most preko Mure, se je po daljših prošnjah in posredovanju izpolnila. Zgornje Prekmurje bo z veličastnim mostom in moderno cesto zvezano s sosednjo Štajersko in ostalim delom naše prelepe Slovenije. Sicer še mosta samega na Muri niso začeli graditi, a tudi to delo se bo v bližnji bodočnosti začelo. Nad 50 delavcev je zaposlenih pri gradnji nove ceste od Slatine Radenci proti Muri. V smeri ceste kopljejo temelje za propuste in za nove mostove. Vse, kar dela gradnji ovire, odstranjujejo. Tako so že posekali del gozda, kjer bo vodila cesta, na naši strani so na prav mojstrski način prestavili dva mlina itd. Dograditev mosta bo za vse gornje Prekmurje velikanske važnosti. Kajti z mostovno zvezo bo odstranjena večja ali manjša nevarnost tovarnega prometa, ki je obstojala pri prevozu z brodom. Mnogo ugodnejša bo prometna zveza z ostalim delom Slovenije in velike važnosti je ta pridobitev za zdravilišče Slatina Radenci in kopališče v Murski Soboti. Razvila se bo tudi važnejša trgovina, kar bo prebivalstvu posebno pa gostilničarjem in trgovcem obeh krajev v nemalo korist. — Če bi še dolnje Prekmurje dobilo most na Srednji Bistrici, bi bila zveza Prekmurja z ostalimi deli naše države ne samo zadovoljiva, temveč precej dobra. Zlasti tu bi bila potrebna boljše cesta in most, ker je dohod in dovoz ob malo bolj deževnem letnem času skoraj nemogoč, a promet je tu precej velik. Zato se tudi mi prebivalci Ravenske obračamo na merodajno oblast ter prosimo, da čim prej bo le mogoče ustrezne tudi našim prošnjam in željam.

ve upe, da bi užival vsaj enkrat, kako se čudi njegovim potvorbam širši in strokovno izobraženi svet.

Preiskava se je vlekla od maja do oktobra 1937.

Senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil Rupnika na obravnavi 1. in 4. oktobra 1937 za številne ponarejevalske grehe samo na šest let. Olajševalno je vplivala na izrek sodbe mojstrove visoka starost ter dejstvo, da države ni goljufal, ker je bil razkrinkan, prijet in predan roki pravice tik pred izdajo sicer natančno posrečenih potvorb.

Apelacijsko sodišče je potrdilo sodbo.

Dosedaj najspretnejši slovenski ponarejevalec Franc Rupnik prestaja v mariborski kaznilnici tretjo daljšo kazen, katere zaradi starostne oslabelosti najbrž ne bo zmogel in mu bo ugasnila smrt v ječi neugnano ponarejevalno strast, koje suženj je bil vso moško dobo.

★

Življenjski usodi Jurija Potočnika in Franca Rupnika sta si zelo podobni. Potočniku je že prerezala smrt pred več nego desetimi leti ponarejevalsko žilico, isto bo tudi z Rupnikom.

Ponarejevalec se spreobrne, kadar ga zvrnejo pogrebcu v grabo — groba!

(Konec)

leg palca s silo 3,1 do 6,1 kg. Pri otrocih pa so tudi drugi prsti precej močni. Iz tega lahko razumemo, zakaj otroci tako lahko stoje na prstih.

Z rokami je zadavil leva

Uprava Krügerjevega naravnega parka v Južni Afriki je prejela 250 funtov šterlingov, s katerimi naj bi se postavil spomenik možu, ki je z golimi rokami zadavil leva. Ta boj med možem in zverjo se je zgodil že pred 35 leti. Lev je takrat napadel gozdarja Wolhuterja, a je slabo nalezl. Gozdar ga je premagal. Ker pa se je bilo bati, da ga bodo napadle še druge zveri, je splezal na neko drevo. To drevo naj bi sedaj ogradili in obesili nanj spominsko ploščo.

Širite „Slov. gospodarja“!

Turnišče. Kakor smo že na tem mestu omenili, se od februarja meseca nahaja v bolnišnici naš priljubljeni bogoslovec g. Tone Štefanec. V zdravilišču na Vurbergu pri Ptuj, kjer je že več kot tri mesece, se mu zdravje polagoma obrača na bolje. On sam se o zdravju izraža nekako takole: »Hudo je človeku, posebno mlademu, če izgubi največji zaklad sveta — zdravje. Šele sedaj vidim, ko sem že precej dolgo priklenjen na posteljo, kake neprecenljive vrednosti je zdravje. Z izgubo zdravja sem zgubil vse, če popolnoma ne bom okreval, tudi svoj poklic. Najbolj hudo mi je pa za drage starše, ki noč in dan garajo ter se v teh zadnjih ne ravno dobrih letih trudijo, da pripravljajo toliko, kolikor jim je neobhodno potrebno za obstoj in moj nadaljni študij. Zdravje se mi vrača sicer s polževimi koraki, a vendar upam, da mi bo Bog pomagal in bom kmalu popolnoma zdrav. Najhuje je za menoj. Kakor gg. zdravniki predvidevajo, bom tu ostal še nekaj več kot en mesec.« Molimo za našega rojaka in prosimo Boga, da bo čimprej čisto zdrav lahko zapustil sanatorij ter lahko nadaljeval študije in prišel v vinograd Gospodov, kjer še vedno primanjkuje delavcev. — V istem zdravilišču se zdravi tudi g. Zelko, bivši dobrovniški kaplan. Tudi on se čuti že bolj zdravega. — V drugi polovici prejšnjega meseca nas je zapustil g. Ludovik Terboča ter odšel v službo najprej v Ljubljano na sodišče, a od tam v začetku tega meseca v Beograd. Želimo mu, da se na novem službenem mestu prav dobro počuti in se v doglednem času vrne med nas, kjer je rasel in preživel svoja mlada leta.

Dolnjelendavske gorice. Utihnili so klopotci, ki so prijazno vabili potnike, da posežejo po zorečem grozdju in se ob njem veselijo čudovitega božjega stvarstva. Toda namesto njih mogočno donijo vesele pesmi in odmeva vriskanje mladih fantov in deklet, ki obirajo grozdje. Trgatev je tu. Mladina posebno otroci se ničesar bolj ne vsele, kakor dejstva, če lahko gredo na trgatve. O pridelku samem in o njegovi množini bomo pa še poročali. Pri obiranju grozdja kakor pri vsem jesenskem delu nas nekoliko moti deževno vreme zadnjih dni.

Naši rajni

Središče ob Dravi. Umrila je Ravšl Anica iz ugledne rodbine v Središču, sestra g. Antona Ravšl, kaplana v št. Ilju v Slov. goricah, in nečakinja g. župnika v Cirkovcih na Dravskem polju. Pokojna je bolehala dalje časa bogovdano in potrpežljivo. Jetika ji je ugrabila mlado življenje. Katoliška društva v Središču, zlasti dekliski odsek je izgubil z njo marljivo članico in vestno vaditeljico naraščajnic. Bila je tudi članica Marijine družbe. Na njeni zadnji poti so jo spremljali ne samo člani in članice katoliških društev, marveč tudi mnogo krščanskih prijateljev in prijateljic. Težko je bilo slovo od drage pokojne, ko so se ob grobu poslavljali od nje slovenski katoliški fantje in dekleta, a to slovo ni brez upanja, ker verno pričakujemo z njo snidenja pri Bogu. S hudo prizadeto rodbino Ravšlovo, ki je v letošnjem maju zgubila tudi skrbnega in dobrega očeta, sočustvujejo vsi, ki jo poznajo. Draga Anica, počivaj v miru in uživaj večno plačilo pri Bogu!

Apače. V starosti 34 let je v Plitvici umrl Slovenec iz Gradišča v Prekmurju, Flegar Štefan. Pobrala ga je jetika nekaj mesecev po smrti žene.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 8. oktobra smo pokopali Andreja Polaka od Sv. Rozalije. Z njim je šel v grob stara korenina, kakršnih je

vedno manj. Bil je doma krščanski oče svoji družini, v javnosti pa zaveden kristjan. Blizu 50 let je gospodaril na »štantetovem« domu, ki ga je gospodarsko visoko dvignil. Bil je tudi med ustanovitelji hranilnice in posojilnice v št. Jurju in dolgoletni ključar pri podružni cerkvi sv. Rozalije; da je cerkev tako prijazna in najlepša v šentjurski fari, je v veliki meri njegova zasluga. V njegovi hiši sta vladala mir in ljubezen. Lani pred Božičem je za svojo 80 letnico življenja še zadnjikrat zbral vse otroke okrog sebe. Deset dni pred smrtjo se jo po nesreči z ognjem zelo opeknel, prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, potem pa domov umret. Naj mu bo Bog plačnik za vsa njegova dobra dela, preostalim pa iskreno sožalje!

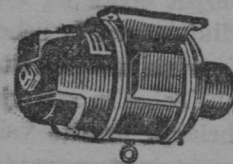
Sv. Jurij ob juž. žel. Smrtna kosa nam je ugrabila iz ugledne hiše šumradove kar dva sina: Lojzeta in Franca. V starosti 24 let je Lojze zapustil žalostne starše in še bolnega brata Franca. Prišel je tudi za Franca dan, da se je za svoj 29. rojstni dan preselil od nas sosedov in od še ostale družine šumradove, kateri izrekamo iskreno sožalje — rajna pa naj uživata večni mir in pokoj!

Društvene vesti

Dravograd. Dne 2. oktobra je imel fantovski odsek svoj redni občni zbor. Izvoljen je nov odbor, in sicer: podpredsednik g. Pitino, načelnik g. Kralj, tajnik g. Vasle. Bog živi!

Velika Nedelja. Katoliško slovensko bralno društvo »Mir« praznuje 45 letnico svojega obstoja in 10 letnico ustanovitve dramatičnega odseka v nedeljo, 23. oktobra v križniški dvorani. Na spo-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

Ponikva ob juž. žel. Pokopali smo dva vzorna župljana: v petek dobrega mladeniča Znidar Antona iz Ostrožnega, marljivega člana fantovskega odseka, ki je umrl v vojaški bolnišnici v Novem Sadu, star komaj 23 let, pa je bil prepeljan na domače pokopališče, in v nedeljo kremenitega katoliškega moža Jožefa Fidler iz Dobovca, zvestega člana apostolstva, ki je umrl po kratki bolezni v 76. letu svoje starosti. Oba je spremlilo k zadnjemu počitku veliko število pogrebcev, za obema vlada velika žalost, groba obeh sta kar zasuta s svežim cvetjem. Znamenje, kako verno ljudstvo ceni krepostno življenje. Obe ma naj sveti večna luč — ostale pa naj tolaži ljubi Bog!

Dopisi

Prevalje. Domača hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru si je v tekočem letu precej opomogla. Izplačala je svojim potrebnim vlagateljem že lepe denarje in bo tudi v bodoče skrbela, da se bo izplačevalo čim več. Za vložen denar se nihče ne boji več in kot dokaz temu prihajajo že nove vloge, katerih prejšnja leta ni bilo. Gospodarska stiska pojenjuje in zaupanje zopet prihaja. Ker je potreba po novih kmečkih posojilih v tem okraju precejšnja, naj bi tudi ti, ki so do sedaj imeli prihranke le doma shranjene, dali denar v ta zavod. Kajti le iz novih vlog se morejo dati nova posojila. Nihče naj ne drži denarja neplodno doma, kjer je tudi stalno v nevarnosti pred tatovi, ognjem itd., in nihče naj svojega denarja tudi ne vraga v tuje zavode. Okleinite se z zaupanjem domače hranilnice in posojilnice in ne boste razočarani!

Črneče pri Dravogradu. Prostovoljna gasilska četa v Črnečah si je nabavila motorno brizgalno. Dobavila jo je tvrdka »Zvon« v Ljubljani. K važni pridobitvi in napredku gasilski četi častitamo!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Z Abrahamom se bo srečal dne 14. oktobra g. Ketiš Kalist. Mož, ki ga poznajo Slovenske gorice kot globoko vernega katolika, vzornega družinskega očeta, odličnega kolarja in neomajnega pristaša našega voditelja g. dr. Antona Korošca. Tudi v letih najhujše preizkušnje je stal odločno na njegovi stra-

redu je med drugim uprizoritev lepe drame »Župnik iz cvetočega vinograda«. Vabimo vas, dragi prijatelji naše mladine od blizu in daleč, vabimo vas, dragi sodelavci in sodelavke preteklih let, prav posebno pa ste vabljeni vi, stari borci, očetje in matere naše, ki ste nam bili v lep zgled borbe in dela za slovenstvo in krščanstvo! Napolnite dvorano, kakor ste to že neštetokrat storili!

ni, čeprav je moral prestati zaradi tega mnogo zasramovanja in ponižanja, ko so ga gonili orožniki vklenjenega kot najhujšega zločinca. Takrat so bile njegove besede: »Vse mine« — in res smo kmalu dobili vlado g. dr. Milana Stojadinovića. K njegovemu jubileju mu želimo mnogo srečnejših let in kličemo: Bog Te živi!

Apače. Vsi drugi uradniki še pri nas dalje časa vzdržijo, samo poštni ne. Odšli sta s pošte že letos dve uradnici. Pismošoš je pa že letos četrti, in sicer je ta mesec bil nastavljen g. Špringer iz Novega mesta, ki mu je pa že dolg čas po Dolenski. — V Lutvercih so ustanovili gasilno društvo. Načelnik je g. Tomaž Simenčič. V odboru so sami možje nemškega mišljenja, četudi so bili predniki nekaterih slovenski, samo namestniška mesta v odboru so prepustili Slovencem. Ali bomo tudi v gasilna društva uvedli narodnostno politiko? Smo radovedni, kakšno bo poveljevanje? Društvo mora biti včlanjeno v Jugoslovanski gasilski zajednici, ki ima zelo določne predpise o raznih zadevah.

Sv. Andraž v Haložah. Po spomladanskem mrazu nismo mislili, da bomo dočakali tako dobro vinsko letino, kakor je že deset let ni bilo. Trgatev, ki se sedaj vrši v ugodnem vremenu, nam obeta dobro vinsko kapljico, ki je edini denarni vir revnemu haloškemu vinogradniku, ki ga pa mora velikokrat prodati po sramotni ceni. Naravnost obupne so razmere za izmozganega Haložana, ki posveča vse svoje moči vinogradu, nazadnje pa mora s krvavimi žulji pridelano vinsko kapljico prodati po 1.50 do 2 din, če hoče za silo preživeti sebe in svojo družino in poplačati razne dolgove, ki ga težijo. Zato ni čudno, če gre danes toliko prej dobro stoječih posestev na boben. Veliko krivico pa delajo haloškemu vino-

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcijo črev. (Ogl. reg. br. 15.485/35.) 1138

Čebelarji! V nedeljo, 16. oktobra, ob 13.30 bo pri čebelnjaku g. Alojza Živka na Pobrežju pri Mariboru, Miklošičeva 1, čebelarsko predavanje o vzimovanju čebel, kulanju voska, odvzemanju čebel in satovja iz mavadnih košev. Čebelarji, pridite vsi!

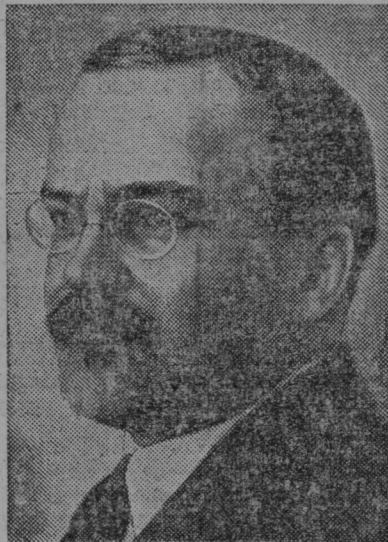
gradniku vinski trgovci in gostilničarji, ki prodajajo naše dobro vino za ljutomerčana, hrvaško, ki pa je po kakovosti dosti slabše od našega, pa za haložana. Potrebno je, da tu nastopijo merodajne oblasti, da določijo vinu pravo ceno in popravijo te krivice, ki se nam godijo!

Sv. Primož pri Sv. Jurju ob juž. žel. Poročila sta se Micka Koširjeva, posestnikova hči, in Matija Kroflič, lončarski mojster pri Sv. Primožu. Dne 3. oktobra je zaigrala godba in ju spremila pred oltar. Mlademu paru častitamo!

Pišece. Dne 22. septembra je minula prva obletnica smrti našega ljubljenelega gospoda župnika, kateri se je lani 20. septembra na potu v Brežice smrtno ponesrečil. V obilnem številu smo se zbrali ta dan pri sv. maši, katera je bila darovana za njegov dušni blagor. Tudi sv. obhajilo smo darovali v ta namen ter se ga spominjali v molitvi. Po sv. maši smo obiskali njegov grob, katerega že krasi lep spomenik z njegovo sliko. Na grob smo položili vence iz belih lilij. Ko smo na grobu opravili tihe molitve, smo še obstali ter se zamislili v preteklost, zamislili smo se v čase pred 19 leti, ko je blagi rajni gospod župnik začel orati celino v naši župniji. Globoko je zastavil plug ljubezni in požrtvovalnosti. Ni se ustrašil nobenih zaprek in žrtev. Globoko je znal pogledati v dušo vsakega in ga z ljubeznijo odvrniti od njegove krive poti. Posebno lepo je obdelal mladinsko polje, katerega že sedaj, eno leto po njegovi smrti, ob pomanjkanju duhovnega delavca prerašča plevel mlačnosti. Zato smo ta dan tako iskreno prosili na njegovem grobu, naj bi se pri Bogu spomnil in prosil za našo zapuščeno župnijo.

Sprejem Hitlerja v sudetskem mestu Asch.

Molotov, predsednik sveta ljudskih komisarjev (ministrski predsednik) v Rusiji

Gospa Chamberlain, soproga angleškega ministrskega predsednika, je znatno podpirala svojega moža pri delu za mir v Evropi.

Venski svet pozdravlja nemško vojsko pri vkorakanju v sudetsko-nemške pokrajine.

Zakonskemu paru Chamberlain se zahvaljuje sedemletna deklica za mirno rešitev sudetskega vprašanja in za odvrnitev nove svetovne vojne.

Francoski ministrski predsednik Daladier na grobu neznanega vojaka v Parizu ob priliki velikih manifestacij za mir.

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Poslednje vesti

Iz naše države

Volitve v narodno skupščino 11. decembra

Ministrski svet pod predsedstvom dr. Milana Stojadinovića je imel 10. oktobra sejo, na kateri je sklenil predlagati na predlog notranjega ministra kr. namestništvu razpust narodne skupščine ter nove volitve v parlament 11. decembra. Volitve bodo po predpisih zakona o volitvah narodnih poslancev. Novo izvoljena narodna skupščina se sklicuje na izredno zasedanje 16. januarja 1939.

*

Volitve po starem zakonu. Nove volitve se bodo vršile po dosedanjem zakonu iz leta 1931. Po tem zakonu je razdeljena država na volilna okrožja in ima dravska banovina dve okrožji, v katerih voli 29 poslancev. Prve volitve po živkovičevem zakonu so bile 8. novembra 1931 in so prinesle večino takratnemu nosilcu vsedrjavne liste Petru živkoviču. — Druge volitve po tem zakonu so bile 5. maja 1935 in so prinesle zmago takratnemu nosilcu vsedrjavne liste Bogljubi Jevtiču.

Nova ministra. Dne 10. oktobra sta bila imenovana dva nova ministra: za ministra brez listnice Svetislav Hodžera, za ministra za telesno vzgojo Ante Maštrovič. Nova ministra sta se že udeležila seje, na kateri je sklenila vlada razpust skupščine in razpis novih volitev.

Iz življenja novih ministrov. Novi minister dr. Svetislav Hodžera se je rodil 1888 v Nišu. Končal je trgovsko šolo in pravne nauke. Nameščen je že bil v zunanjem ministrstvu ter je bil tajnik pri naših poslaništvih v inozemstvu. Bil je že samostojen odvetnik in leta 1929 se je zopet vrnil v državno službo in je vršil posle šefa kabineta predsedništva ministrskega sveta. L. 1931 je prišel kot pristaš radikalne stranke prvič v narodno predstavništvo. — Novi minister za telesno vzgojo Ante Maštrovič se je rodil 1898 v Makarski v Dalmaciji. študiral je trgoveške ter finančne vede. živi stalno v Makarski, kjer je župan in je že bil dvakrat poslanec ter pripada JRZ.

Iz drugih držav

Nova slovaška vlada na delu. Spredaj poročamo, da imajo Slovaki svojo tako težko pričakovano ter zaželjeno avtonomno vlado. Zadnje soboto so bile v slovaški prestolici v Bratislavi velike manifestacije v proslavo avtonomije in vrnitve nove slovaške vlade iz Prage v Bratislavo. Ob priliki proslave svobode je imel predsednik slovaške vlade dr. Tiso na zbrano množico govor, v katerem je naglasil, da bo delala slovaška

vlada v duhu gesla: »Bog in narod!« Dr. Tiso je zaključil govor z besedami: »Mi imamo majhno državo, toda ta država je naša. Pri delu zanjo naj nam Bog pomaga!« Nova slovaška vlada je prevzela posle v soboto. Eden prvih ukrepov, ki jih je izdala slovaška avtonomna vlada, je ukrep, s katerim se prepoveduje delovanje komunistične stranke na Slovaškem. Istočasno je prepovedano tudi prodajanje in razširjanje komunističnih časopisov na Slovaškem.

Pogajanja med Slovaki in Mažari. Po določenih sporazuma štirih velesil v Münchenu sta se sestala 9. oktobra v Komarnu češkoslovaško odposlanstvo in mažarsko zastopstvo zaradi razmejitve med Slovaki in Mažari. Slovaška delegacija je pristala na to, da počenši z 9. oktobrom popolni izroče češkoslovaška oblastva v roku 24 ur mažarskim oblastvom železniško postajo Novo mesto, ki je bilo doslej v češkoslovaških rokah, počenši z 9. oktobrom popolni v roku 36 ur pa mesto Čahi. Mažarska delegacija je na željo slovaške delegacije pristala na to, da bodo tudi po izročitvi postaje Novega mesta češkoslovaški vlaki vozili skozi to postajo do preklica. Po tem

Chwalkowsky, novi češkoslovaški zunanji minister, je bil do sedaj poslanik v Rimu, je že obiskal Berlin in se pogaja z nemško vlado, ter bo vodil zunanjo politiko nove češkoslovaške brez sovjetske Rusije.

Volitve so ...

ZAKON O VOLITVAH NARODNIH POSLANCEV

lahko dobite zastoj, ako naročite Koledar »Slov. gospodarja« z naročilnico, ki je bila priložena zadnji številki. »Slov. gospodarja«.

Uprava »Slov. gospodarja«
Maribor, Koroška 5.

sporazumu je mažarska delegacija sporočila svoje nove zahteve, na kar je češkoslovaška delegacija zahtevala rok za premislek. Zato so se pogajanja začasno prekinila in so se nadaljevala 10. oktobra. Prvotne mažarske zahteve so daleč pretirane in jih tudi velesile ne bodo podprle. Slovaško odposlanstvo je mirno opozorilo Mažare, da živi 350.000 Slovakov pod Mažarsko, kateri so brez vsake zaščite in ne uživajo najmanjše manjšinske pravice.

Češka hoče od Anglije posojilo brez povračila. Posebno češko gospodarsko zastopstvo je dopotovalo v soboto v London in bo z angleškimi finančnimi krogi uredilo nekatera važna vprašanja, ki se tičejo češkoslovaškega gospodarstva po okrnitvi državnega ozemlja. Odposlanstvo bo tudi skušalo doseči, da bi Anglija za posojilo 10 milijonov funtov, ki ga bo češkoslovaška dobila te dni, ne zahtevala povračila, marveč bi ta denar češkoslovaški podarila kot nezatno odškodnino za njene žrtve.

Ukrajinci tudi za avtonomijo. Po zgledu Slovakov so prišli tudi na Poljskem živeči Ukrajinci z zahtevo po avtonomiji z lastno poslansko zbornico v Lvovu ter lastno upravo. Ukrajincev, ki so naseljeni na poljskem ozemlju, je okrog sedem milijonov.

Načelnik bolgarskega glavnega generalnega štaba ustreljen od atentatorja. V Sofiji je ustrelil rezervni major Stojan Josifov 10. oktobra popoldne pred vojnim ministrstvom šefa generalnega štaba, generala Pejeva, in je nato ustrelil še samega sebe. Vzrok atentata še ni pojasnjen, smatrajo ga pa kot osebno maščevanje.

Italija bo odpoklicala svoje prostovoljce iz Španije. Italija se je odločila za odpoklic svojih prostovoljcev iz Španije, čeprav ve, da rdeči Francovi nasprotniki ne bodo odpustili tujega vojaštva. Italija je to storila po lastnem nagibu samo zato, da da Angliji priliko za uveljavitev italijansko-angleškega sporazuma. To je edini korak, ki ga je Italija naredila glede Španije, ne da bi zahtevala, da tudi rdeča barcelonska vlada

Levo: Poljsko vojaštvo zaseda tješinsko ozemlje, katero so izpraznile češkoslovaške čete. — Desno: Angleški legionarji bodo skrbeli za red v onih krajih češkoslovaške republike, kjer se bo — če se sploh bo kje — vršilo ljudsko glasovanje. Legionarji bodo oboroženi samo s palico in piščalko.

Koledar Slov. gospodarja

Od nekdanj tako priljubljen koledar je zopet v tisku. Izšel bo ob koncu oktobra.

Zadnji številki »Slov. gospodarja« smo priložili naročilnice. Veliko število naročnikov se je že oglasilo. Nekateri pa še čakajo. Kdor želi dobiti katero knjižico »Slov. gospodarja« brezplačno priloženo, naj čimprej naroči z naročilnico. Kajti samo tisti, ki z naročilnico naroči Koledar, bo dobil priloženo knjižico, ki si jo je sam izbral.

Poslajte takoj naročilnico!

Uprava »Slov. gospodarja«
Maribor, Koroška 5

stori enako kakor Franco. Italija je svoje prostovoljce odpoklicala, ker so v 18 mesecih dovolj jasno pokazali, kolika je vrednost italijanske vojske, dalje, ker je Italija prepričana, da bo Franco kljub odhodu italijanskih prostovoljcev v Španiji zmagal, in pa, ker hoče za vsako ceno doseči ureditev sredozemskega vprašanja, za katero pomeni izvajanje angleško-italijanskega sporazuma šele prvo stopnjo, vse nadaljnje pa bo treba še storiti.

V Italiji ne bo nobenih volitev več. Veliki fašistični svet v Rimu je sklenil na zadnjem zasedanju, da se odpravijo zadnji ostanki parlamen-

tarne ustave. Za bodoče ne bo v Italiji pod fašizmom nobenih volitev. Članstvo zbornice bo navezано na gotov služben položaj in bo z njim ugasnilo. Zbornica se bo sama obnavljala po službeni poti. Člani zbornice se ne bodo več imenovali poslanci, ampak narodni svetniki in morajo biti vsaj 25 let stari. Zbornica bo skupaj s senatom, kateri ostane, sodelovala v vlado pri izdaji najvažnejših zakonov. Glasovanje v zbornici bo vedno javno. Senat in zbornico sklicuje Mussolini. Z novim zakonom je razpuščena stara zbornica.

Strašna letalska nesreča. Pri Soestu, severno od Düsseldorfa v Nemčiji, je padlo na tla dne 10. oktobra veliko belgijsko potniško letalo. Mrtvih je 16 nemških potnikov, oba belgijska pilota in oba mehanika.

Domače novice

V Rim je odpotoval včeraj zjutraj prevz. g. knezoškof dr. Ivan Tomažič ad limina apostolorum — k pragu, vходу v grobe apostolov, predvsem sv. Petra in Pavla. Po cerkvenem zakoniku mora vsak škof vsako peto leto — izvenevropski škofje vsako deseto leto — potovati v Rim, obiskati grobne cerkve sv. Petra in Pavla, pokloniti se sv. očetu ter poročati o stanju svoje škofije. Našega prevz. g. nadpastirja spremlja na njegovem potu molitev škofljanov.

Kmetško nadaljevalna šola v Celju ima vpisovanje od 15. oktobra vsak dan dopoldne v pisarni državne II. deške ljudske šole. Kmečki fantje, vpišite se v to šolo, ki ima namen, da v vas vzbuja in utrjuje ljubezen do kmečke pripravnosti, do kmečkega dela in do kmečke zemlje in vas navaja k nadaljni splošni in strokovni izobrazbi. Pouk se bo vršil le, če se bo priglasilo zadostno število fantov.

Velik požar v Solčavi. V Solčavi je izbruhnil ob pol enih v noči na 10. oktober požar. Začel je goret hlev posestnika Poličnika, po domače Kautmana pri vходу v Solčavo. Zaradi vetra se je nesreča širila in je zajela stanovanjske hiše in gospodarska poslopja treh posestnikov Poličnikov. Dve hiši sta bili kriti s škodljivimi, ena z opeko. Zgorele so vse tri hiše in vsa gospodarska poslopja Poličnikov. Poginili so štirje prašiči, ostalo živino so oteli. Gašenje je bilo oteženo, ker je domača močarka odpovedala. Okrog dveh v noči so pribrželi gasilci iz Luč in Ljubnega in so do jutra požar omejili. Ogenj so zaneli najbrž neprevidni moški, kateri so pri prenočevanju kadili cigarete.

Dve požarni nesreči. V Malem dolu pri Sv. Jakobu v Slov. gorah je zgorela sto let stara stanovanjska hiša posestnika Lacka Hadjar. Obstoj sum na požig. — V Novi vasi pri Sv. Marku niže Ptujja je povzročil z vžigalicami se igrajoči otrok požarno nesrečo, koje škodo cenijo na 20.000 din.

Slinavka in parkljevka. V Slovenjgradu so ugotovili slinavko in parkljevko pri mesarjih v dveh primerih. Okrajno načelstvo je ukrenilo vse potrebno, da se bolezen ne bi razširila in je vsak izvoz živine iz vsega okraja prepovedan. — Iz sosednje Hrvaške so zanesli slinavko ter parkljevko v obmejno vas Sedlarjevo ob Sotli in v

št. Peter pod Sv. gorami. Tudi v teh obmejnih občinah se trudi oblast, da onemogoči širjenje nevarne bolezni.

Železno ograjo s pokopališča ukradli. Poročali smo že, da je neznanec ukradel v Strnišču na Dravskem polju iz kapele na pokopališču zvon. V najnovejšem času so se spravili tatovi nad železno ograjo, s katero je obdamo tamošnje pokopališče, na katerem počivajo trupla vojakov in beguncev, kateri so pomrli med vojno v znanem taborišču v Strnišču pri Ptujju. Pokopališko železno ograjo so na več mestih pokradli in so si napravili nekateri iz tega železa križe na okna.

Mladostni begunec prijet. Nemški orožniki so prišli na severni meji 16 letnega Otona Donža iz Maribora, kateri je pobegnil pred 14 dnevi od staršev. Mladostni begunec je bil izročen naši policiji.

Dva napada. V Stritarjevi ulici v Mariboru je napadlo zadnje nedeljo več fantov 26 letnega ključavničarja Franca Kaiser, kateri je dobil poškodbe na glavi in obeh rokah. — V Radvanju pri Mariboru je udaril zadnje nedeljo neznanec z vago od voza 35 letnega pomožnega delavca Mihaela Cafuto, kateremu je prebil lobanjo. Kaiserja in Cafuto so odpravili v mariborsko bolnišnico.

Povožena od kolesarja. Na Meljski cesti v Mariboru se je zaletel kolesar s tako silo v trafikantino Marijo Bele, da si je natria pri padcu lobanjo.

Nevaren ponarejevalec prijet. V Ptujju so prijeli orožniki 10. oktobra zvečer Avgusta Dornika, mizarja od Sv. Pavla pri Preboidu, kateri se je pripeljal iz Celja. V kovčegu so našli fotografske plošče za potvarjanje 500 dinarskih bankovcev. Aretirani je priznal, da bi bil začel v kratkem z razpečevanjem potvorb. Dornik si je hotel poiskati v Halozah pristaše za financiranje ponarejevalnice in sotrudnike pri razpečevanju.

Nekaj pojasnila k roparskemu umoru v Medlogu pri Celju. Spredaj poročamo o roparskem umoru v Medlogu pri Celju, kojega žrtev je postal Jakob Tratnik iz Osence pri Celju. Tratnik se je mudil v petek, 8. oktobra, pozno v noč v krčmi Majdič v Medlogu s 27 letnim delavcem Ivanom Špaizer iz Lave pri Celju. Špaizer je imel pri sebi cepin, katerega je ponujal po gostilni za 2 din. Ker cepina ni maral nikdo kupiti, se je njegov lastnik razburjal. Kmalu za Tratnikom je zapustil krčmo tudi Špaizer, kateri je osumljen, da bi bil s cepinom zagrešil strašno dejanje. Oblast si prizadeva, da izsledi pravega krivca.

Pogrebni zavod Repič Ljutomer, ima vedno na zalogi vse mrtvaške potrebščine kakor tudi krste od najcenejših do prevoznih. Prezame vsak prevoz. 1531.

Iz naših društev

Občni zbor Zveze dekliških krožkov. Dne 9. oktobra popoldne se je vršil na Betnavi pri Mariboru občni zbor Zveze dekliških krožkov za lavantinsko škofijo. Udeležilo se ga je 70 predsednic dekliških krožkov. Našega škofa je zastopal g. kanonik dr. Osterc, iz Ljubljane je prispela predsednica ljubljanske zveze gđca Marija Pogachnik, celjska podzveza se je udeležila zbor s častnim zastopstvom pod vodstvom g. dr. Hanzeliča. Ob 10 predpoldne je bila sv. maša, ob 11 je bil govor, temu je sledil občni zbor, katerega je pozdravil škofov zastopnik, ki je tudi razložil želje Nadpastirja. Občni zbor je bil zaključen z volitvami, pri katerih je bil izvoljen šestčlanski odbor. Tri odbornice so iz Maribora, tri iz Celja. Sprejet je bil kratek pravilnik. Ob zaključku je podal smernice za bodočnost g. Drago Oberžan.

Krivžveci pri Ljutomeru. Bralno društvo vprizori v nedeljo, 16. oktobra, ob treh popoldne igro v treh dejanjih »Božja sodba«. Tokrat bo oder in dvorana že v novi moderni električni razsvetljavi. Pridite!

Dopisi

Marija Snežna. Zelo smo bili veseli obiska mariborske podružnice Bran-i-bora v nedeljo, dne 25. septembra. Mariborski pevci so prepevali pri službi božji, nato pa so pred cerkvijo priredili pevski nastop. Govorila sta lenarški odvetnik g. Ude in zastopnik Bran-i-bora, navzoči Snežničani pa smo navdušeno vzklikali našemu mlademu kralju Petru II. in ljubljani Jugoslaviji. Pevce je nato prijazno pogostil naš g. župnik. Popoldne so gostje zapeli še pri cmureškem mostu, potem pa so pohiteli na Sladki vrh, kjer je zbranim domačinom zopet zadonela lepa slovenska pesem. Pri odhodu smo se od Mariborčanov prisrčno poslovili. Vso narodno javnost vabimo k čim pogostejšim obiskom naše severne meje, kar zelo ugodno vpliva na obmejne Slovence.

Diastna črta označuje meje nove češkoslovaške. — S pikami zaznamovano ozemlje je morala Češkoslovaška odstopiti Nemčiji.

bo trgovec izročil novo obveznico. Stroške ste dolžni plačati le, v kolikor bi bili nastali v pravi o obstoju, višini ali priložnosti dolga in ne bi šlo za tožbo, za katero niste dali povoda in ste na prvem naroku priznali tožbeni zahtevek.

Upnik je zaradi tridnevne zamude predlagal dražbo zoper zaščitenega dolžnika. R. A. L. Odvetniku dolgujete 12.000 din. Drugi obrok ste mu namesto 15. plačali 18. novembra 1937. Marca letos vam je poslal »iz sodnije dražbo«, češ, da ste zaščito izgubili. Zaradi njegovih groženj ste mu plačali 3000 din, ostalih 7000 din pa ste se mu zavezali plačati do novembra letos. — Ni nam razumljivo, zakaj bi bili zaščito izgubili. Res sicer pravi člen 48. uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov, da pridobi upnik v primeru, ako dolžnik ne plača dospellega obroka po uredbi — izvzemši primere elementarne nezgode, zaradi katerih je bil oproščen plačila davkov — pravico, takoj zahtevati plačilo celotnega ostanka dolga po redni sodni poti. Pravilnik pa določa, da mora upnik, preden sme vložiti tožbo, dovoliti dolžniku 15 dnevni dodatni rok. Ako ste Vi res že 18. novembra plačali v redu oba obroka, Vas upnik ni mogel upravičeno tožiti. Ker določa člen 51. omenjene uredbe, da se njeni predpisi ne morejo s pogodbo izpreminjati v dolžnikovo škodo, smatramo, da niste dolžni plačati novembra objavljenih 7000 din, marveč imate 3000 din celo v dobrem za letošnji in prihodnje obroke. Poudarjamo, da predpostavljamo, da ste 18. novembra lani res v redu plačali pravilno izračunana prva dva obroka.

Neuporaba »izgovorjene« sobe — pravica do protidajateljstva? V. M. N. v Z. Imate »izgovorjeno sobico« do smrti. Niste se pa svoje pravice poslužili, odnosno v sobici stanovali že 22 let. Nasprotno je to sobico uporabljala Vaša polsestra — lastnica hiše. Sedaj namerava lastnica hišo prodati. Vprašate, ali imate pravico zahtevati od lastnice, naj vam v odmeno za to, da je lahko sama razpolagala z Vašo sobico, kaj da, bodisi v denarju ali pa, da vam sedaj da v uporabo še nek drug prostor. — Bilo bi sicer pravično, da vam lastnica hiše, ki je imela korist od tega, da se Vi niste posluževali svoje pravice, za to kaj da, vendar pa žal po pisanih zakonih nimate v predmetnem primeru pravice kaj zahtevati za nazaj, ako se niste v tem oziru z lastnico v naprej nič dogovorili.

V kupljenem gozdu naknadno najdeni hrast, prodan drugemu kupcu, L. T. v Z. Kupili ste posestvo z vsemi pritoklinami. Prodajalka je pred sklenitvijo pogodbe odprodala iz gozda razne smreke in hraste; nekaj lesa in vejevja je še ležalo v gozdu in je prodajalka izjavila, da je vse vaše, razen dveh hrastovih colov. Pri poznejšem pregledu ste našli med grmičevjem kos

korenničnega hrasta, ki ga je hotel odpeljati G. L., kateri je že pred letom odkupil od vaše prodajalke hrast, ga nekaj odpeljal, navedeni kos pa pustil ležati. Vi nočete dovoliti, da bi G. ta kos odpeljal, on pa vam grozi s tožbo. — Ker sami pravite, da je prodajalka izjavila, da ni vedela, da je G. pustil ta kos hrasta ležati (mislila je, da je že vse odpeljal) in ker ste sami šele naknadno našli ta kos zakrit v grmičevju, tako, da se ne more upravičeno trditi, da je bila vaša in prodajalna volja, da spada tudi ta kos hrasta med prodani, odnosno kupljeni les, vam svetujemo, da dovolite prejšnjemu kupcu G., da si ga odpelje.

Plačilo dolga s hranilno knjigo. V. Marija. Dolžnici ste posodili 4000 din gotovine. Namesto denarja vam je vrnila hranilno knjigo. Ker ste bili v stiski, ste to hranilno knjigo prodali, pri čemur ste dobili le polovico vloge. Vprašate, ali vam je dolžnica dolžna doplačati razliko. — Važno je vprašanje, ali ste hranilno knjigo sprejeli namesto plačila svoje terjatve (to se pravi, da-li je bila vaša in dolžničina volja ta, da je s prevzemom hranilne knjižice vaša terjatev popolnoma, odnosno dokončno plačana), ali pa le v svrhu plačila (to se pravi, da-li je bil dogovor, naj dvignete, kolikor se bo dalo, da smete knjigo eventualno tudi prodati, naj se dvigi, odnosno izkupiček porabi v kritje vaše terjatve, v kolikor pa s tem ne bi bila popolnoma krita, da mora dolžnica ostanek doplačati). Ako ste knjigo sprejeli namesto plačila, tedaj po zakonu dolžnica ni dolžna doplačati razlike, odnosno povrniti škodo, ki ste jo utrpeli pri prodaji knjige.

Kurator prodal zemljišče. I. R. iz Z. Ko ste bili otroci še mladoletni, oče pa po nedolžnem zaprt, je kurator vse »razflečkal« in prostovoljno prodal lepo zemljišče. — Oglejte si pri skrbstvenem sodišču (to je bilo sodišče, v čigar okolišju ste živeli in se je nahajalo zemljišče) skrbstvene spise. Iz tistih bo razvidno, kaka imovina je bila kuratorju izročena in kako jo je upravljal. Vsa-ko leto je kurator moral položiti račun, sodišče pa ga odobriti. Za prodajo zemljišča je bilo celo potrebno dovoljenje nadrejenega okrožnega sodišča. V kolikor je morda sodišče prekršilo zakonske predpise in vam s tem povzročilo kako škodo, je odškodninska tožba že zastarana. Zoper kuratorja pa je odškodninska tožba zastarana v treh letih, odkar ste zvedeli za njegovo osebo in za škodo; ako pa je nastala škoda iz hudodelstva, ugasne tožbena pravica šele po tridesetih letih. — Ali je morda kurator s kakimi lažnimi razlogi izposloval odobritev prodaje zemljišča? Ali je imel on od te prodaje kako neopravičeno korist in Vi kako škodo? Ako je bil izkupiček naložen v hranilnico in ste utrpeli škodo le radi padca vrednosti denarja, se kuratorju ne bo moglo upravičeno očitati kršitve njegovih dolžnosti.

»Bežimo!« je šepnil Matjažek očetu in mu odklenil okove. Splazili so se na krov. Oče je bil presenečen. Sklenil je roki in zahvalil Boga.

(Dalje prihodnjič)

Slikarska zavist

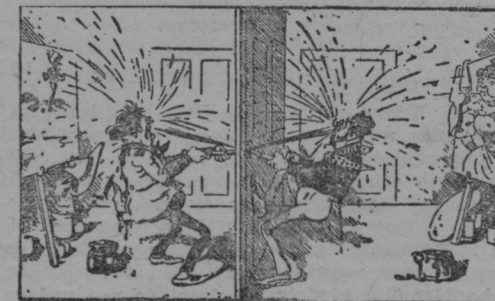
Dva slikarja dobila naročilo za isto sliko.

Drug drugega opazujeta.

Maščevanje snujeta.

Skoz ključavnico brizgata...

Našim malčkom

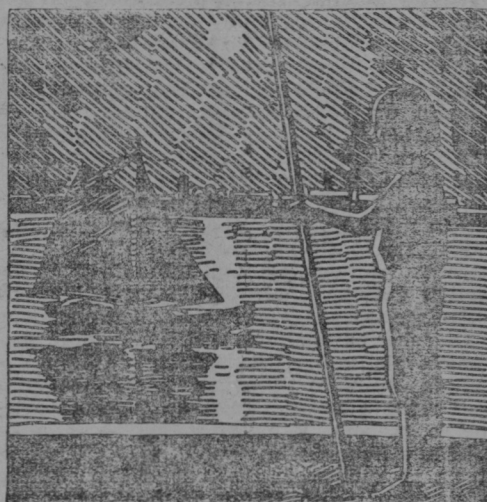
Matiažek

40

Junaškega Slovenca povest v slikah

Mornarji so zavriskali in ju dvignili na ramena. Navdušeno so ju nosili po krovu. Toda Matjažek ni bil nič kaj vesel. Venomer je moral misliti na ubogega očeta, ki gotovo joka pri svojem veslu in hrepeni po domu...

Odslej je moral opravljati vse mornarske posle, kakor tudi Tinček. Neke noči, ko je stražil in so vsi drugi spali, pa je dozorel njegov sklep. Splazil se je v kapitanovo kajuto, izmaknil ključke od okov in zlezal v spodnje prostore, kjer so spali veslarji. Med tem je Tinček spustil v morje čoln in ga založil z živili in obleko.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Hlapca h konjem, treznega, zanesljivega, ki zna vsa poljska in domača dela, išče Nada Cvenkel, Sv. Pavel pri Preboldu. 1527

Mlekar, zakonski par, bo sprejet 1. novembra t. l. Marin Lininger, Maribor, Koroščeva 32. 1505

Sprejemam najemnika z gotovino na posestvo, kjer se lahko odda dnevno 30 litrov mleka v Maribor. Zglasiti se takoj! Naslov v upravi. 1530

Ofer, majer ali mali obrtnik z manjšo družino se sprejme v novozgrajeni hiši z dvema sobama in kuhinjo k malemu vinogradu pri Sv. Vidu pri Ptuj. Vpraša se: Franjo Vrabl, Ptuj. 1532

Iščem sposobnega in poštenega viničarja s 4-6 delovnimi močmi. F. Pečar, Sv. Peter pri Mariboru, Vodole 29. 1519

Iščem 30 do 40 letnega samostojnega hlapca. — Vprašati pri tvrdki Zavrnik, Ptuj. 1523

Dekle, večša gospodinjstva, se sprejme. Ponudbe pod »Živiljenjsko preskrbljena 1534«.

Žagar išče službo na venecijanko eventualno za gaterista z večletnim izpričevalom. Nastopi takoj. Naslov v upravi. 1539

Viničar s 4-5 delovnimi močmi. Vpraša se pri Knuplež Ivan, Sv. Peter pri Mariboru, Vodole 32. 1543

POSESTVA:

Prodajam hišo: dve sobi, kuhinja, predsoba, pralnica, dva svinjaka, klet, vse pod dvema ključema, vrt in sadovnjak. Vičava 13, Ptuj. 1522

Posestvo 24 oralov se da v najem ali pa prodajati. Naslov v upravi. 1529

Prodajam rodovitno posestvo, obstoječe iz njiv, travnikov, gozdov, in gospodarskim poslojem, skupno 35 oralov. Posestvo leži ob banovinski cesti, pet kilometrov od Ptuja. Pojasnila daje: Cimerman Janez, posestnik v Pocijni, p. Moškanci. 1525

Hišo z zelo dobro gostilno in dvodružinsko hišo prodajam. Marija Sloif, Studenci pri Mariboru, Kralja Petra cesta 51. 1518

Tri orale zemlje med Tepanjem in Pobrežjem pri Konjicah se da takoj v najem. Ana Gosnik, Maribor, Mlinska 31. 1537

1000 din plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul, ozeblin in tako dalje.

Ker sem bil z Vami »Radio Balzomom« zelo zadovoljen, prosim, da mi pošljete še dva lončka, ker sem priporočal svojim znancem.

Tako piše g. Jos. Bizjak, Maribor, Trdinova 16. Nad 300 takih priznanj, ki so vsakemu na ogled, priča, da je »Radio Balzam« najboljši, in, ker se ne suši in traja leta, tudi najcenejše sredstvo. Vsak, kdor enkrat poskusi, je tako zadovoljen, da priporoča znancem. Naročite tudi Vi to pošteno in s 1000 din zajamčeno dobro sredstvo. Ne bo Vam žal! Zahtevajte v Vašem interesu povsod samo »Radio Balzam« Cotič. Ne rabite danes, prosim, shranite moj naslov, ne bo Vam žal. Kjer bi se ne dobil, pišite na tvornico, ki Vam pošlje prosto poštino z navodilom in garancijo: 1 lonček za 10 din (predplačilo) ali na povzetje: en lonček 18 din; dva 28 din; tri 38 din.

Tvornica „Radio Balzam“ Cotič,
Ljubljana VII, Janševa ulica (Kamniška)
1526 Odobreno S. br. 6302, zak. zašč. 9631.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10 602

Lepe jopice
Lepe puloverje
Lepe barhente
Lepe flanele
Lepe žamete
Lepe odeje
Lepe Hubertus-plašče
Lepo volno za obleke
Lepo sukno za obleke
Lepo sukno za plašče
Težke konjske koče nudi prav poceni

SREČKO PIHLAR,
Maribor, Gosposka 5

Posestvo, 24 oralov, dve uri od Maribora, tri minute od banovinske ceste, 45 minut od železniške postaje, njive, travniki, sadonosniki, vinograd in gozd se pod izredno ugodnimi pogoji takoj prodajati. Naslov pove uprava lista v Mariboru. 1535

RAZNO:

Jesensko, zimsko blago, posteljne odeje, sešite sukne in cele obleke v veliki izbiri kupite po zelo ugodnih cenah v trgovini Sv. Jurij ob ščavnici. 1524

Izredno lepo semensko pšenico, ječmen in rž dobite ugodno pri Kmetijski družbi, Celje. 1528

Razno pohištvo in druge stvari se bodo prodajale 12., 13., 14., 15. oktobra v Mariboru, Smetanova ulica 46/II. 1533

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zašluček! 731

Lepe in trpežne fantovske obleke za šolo in dom od 50 din naprej, izdelék domače obrti, kupite najboljše v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Železno pohištvo, žične vložke, otroške vozičke vseh vrst nudi najceneje »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 1515

Soba se odda na odsluženje pri Lopič Franc, Krčevina, Aleksandrova 33. 1517

Iz lastne pletarne čepice in puloverje za deco 20 din, jopice za dame 25 din, puloverje za moške 35 din in boljše v veliki izbiri pri »Luna«, samo Glavni trg št. 24 v Mariboru. 1296

Polovnjake zamenja za mošt Obrban, Maribor, Loška ulica 15. 1536

»Pri starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, kupite najceneje ostanke različnih tovarn: žamet, flanela, oksford, barhent, cajg, žametaste obleke od 12 din, moške in ženske srajce, gate, hlače, predpasnike, pogrezljiv šivalni stroj »Singer«. 1540

Pisalni stroj, dobro ohranjen, prodajati za 650 din Mulej, Kapela, Radenci. 1544

Lovskega psa, osem mesecev starega, prodajati Dr. Verstovškova št. 17, Špesovo selo, Maribor. 1541

Čast mi je naznaniti cenjenemu občinstvu, da sem otvoril v Mariboru, Aleksandrova cesta 71, trgovino z usnjem in čevljarскими potrebščinami pod imenom

R. K. KIRBISCH

Istotam se kupujejo surove kože vseh vrst po najboljših dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože v ustrojeno. Sprejemajo se goveje, konjske, telečje, svinjske, pasje, ovčje in kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno občinstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena tvrđka vse kože v lastni usnjarni pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah po najnižjih cenah.

Prizadeval si bom, da bom cenjene odjemalcev zadovoljil s solidno postrežbo in z dobro izdelavo, da si pridobim njihovo zaupanje. 1538

Prvovrstne močne

slamoreznice

dobite pri

Jos. Osolin, Laško

Kupujem tudi hrastove, bukovne in borove prage. 1542

Okras za rakve

tapete, zglavnike, prte itd. nudi zelo ugodno galanterijska trgovina 1520

DRAGO ROSINA

MARIBOR, VETRINJSKA ULICA št. 26

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

2

Nekoliko razvedrila se je šele, ko je jel jeseni in pozimi poredni Makov Hanzej zahajati k Žnidarju; ta jo je s svojo dobro voljo in prijetnim marnjem razvedril in razveselil. Hanzej, ki je bil v Grabnjah za občinskega tajnika in obenem za občinskega gozdarja, je Leji ugajal ne le zaradi svoje večne dobre volje, ampak tudi zaradi svoje močnatosti. Sama ni vedela, kdaj se ji je srce otajalo, da se je zaljubila vanj in se ga oklenila z vso svojo ljubeznijo.

Nekega dne je prišel Hanzej čisto resen. Plaho jo je vprašal, ali bi hotela postati njegova žena. Tedaj je Leja zasula in se začela bridko jokati; odgovorila mu ni.

Odslej Hanzeja ni bilo več k Žnidarju, dokler Leje nekoč slučajno ni srečal na cesti; tedaj mu je rekla, da ga rada vzame, nikogar tako rada kakor njega, ali čakati bo moral — eno leto, dve leti; morda še delj. Nato je rekel Hanzej, da počaka, če treba, tudi deset let, če le upati sme, da bo kdaj njegova.

Ali Hanzeju ni bilo treba tako dolgo čakati. O sv. Jakobu se je Žnidar tretjič oženil in Leja doma ni več bila tako potrebna kakor doslej. Zdaj se je njej začelo z ženitvijo muditi in je Hanzeja naganjala. Ta ni bil dovolj pripravljen in bi bil ženitev rad vsaj še do jeseni odložil, ali Leja ga je nagovorila, da sta določila poroko že na terek po angelski nedelji. Na dnu srca je bil Hanzej presrečen, ko je videl, kako želi biti Leja čimprej z njim združena in zvezana.

II.

Tri dni pred poroko je šla Leja iz Grabenj skozi les v Bače k šivilji, da bi pomerila obleko. Prelep večer je bil. Po gorah je pihal mehek, topel jug. Senožeti so se še kopale v gorečem sončnem siju, belo so žarele domačije, raztresene po hribih, po nebesu pa so plavale ovčke-oblaki.

Kakor ta večer je bila lepa Leja. Ali obraz ji je bil nekam nemiren, ves drug kakor ta mirni večer. Tudi njen korak je pričal o tem notranjem nemiru; hip je hitela, hip je stala, potem je spet stopicljala počasi naprej.

Sredi gozda je bila kapelica. Tu je pokleknila, ali prav zbrati se in pobožno pomoliti ni mogla.

Ko je vstala in hotela dalje, je stopil nenadoma moški pred njo, da se je vsa prestrašila. Moški je bil velik in močen, lase je imel črne, prav take oči, nekoliko je škilil, črne brke je nosil na dolgo stegnjene, okoli ust pa se mu je pačil porogljiv nasmech.

»Tonč, ti?« je kriknilo dekle in se streslo. »Kaj delaš tu?«

»Jaz sem zmeraj tam, kjer je treba,« je dejal Urbančev Tonč z mrkim očesom in porogljivim smehom.

»Predan je pravil, da si šel na Kranjsko na jago — na gamse —«

»Kam neki! ... Ali misliš, da bom po Triglavu gamse lovil, ko pa moram doma na svojo kozo gledati, da mi ne uide ... Hehehe, ravno prav sem prišel.«

»Kam?«

»Na poroko svoji nevesti! Pa ne pustim, da mi jo kdo drugi vzame.«

»Tvoja nevesta nisem in nikoli bila nisem,« je zasopihala Leja.

»Obljubila si mi, da ne vzameš nobenega drugega kakor mene.«

»Beseda ne velja. Dala sem ti jo iz strahu, ker drugače mogla nisem.«

»To je vseeno. Obljuba dela dolg.«

»Ne, tebe ne vzamem nikoli! ... Tega ne moreš zahtevati.«

»Še vesela si lahko, če te vzamem.«

Leja se je sesedla na bregu ob poti, z rokama si je zakrila obraz in se začela jokati kolikor od jeze,

toliko od bridkosti. S čudnim pogledom, v katerem si mogel razbirati ljubezen, boleost, jezo in neusmiljeno odločnost, se je oziral Tonč, ki je imel eno izmed najlepših kmetij v okolici, na dekle pred seboj.

Čeprav je bil šele kakih pet in trideset, šest in trideset let star, je že premarsikaj doživel. Med svetovno vojsko je bil v Galiciji, sedemnajstega leta je bil ranjen in ujet. Sprva je bil v Sibiriji, tu pa se je ruskemu komandantu uprl; zaradi tega so ga odgnali v Turkestan, kjer so ga vtaknili v ječo k raznim zločincem. Neke noči je tvegat življenje in na neverjetno predrzen način ušel iz ječe. Bog ve, kaj vse je doživel, ko se je klatil po Perziji, Armeniji, Mali Aziji, Bolgariji in Romuniji, preden se je vrnil. V domači kraj je prišel prav tedaj, ko je bilo vojske konec. Ker so mu bili medtem starši umrli, je, ker je bil najstarejši, prevzel domačijo. Dvajsetega leta si je že vse pripravil za ženitev, toda nevesta mu je tik pred poroko umrla. Posihmal se ni brigal več ne za grunt ne za dom, gospodarstvo je pustil bratu in sestram, sam pa se je včasih po cele tedne potikal po hribih; zgodilo se je celo, da ga po več mesecev ni bilo na spregled, ne da bi bil kdo vedel, kod se klati; nazadnje pa se je le vedno spet prikazal doma.

Ko je spoznal Lejo, Žnidarjevo hčer, ga je prevzela taka strast, da jo je po vsej sili hotel dobiti za ženo. Nesrečen slučaj, ki ga je hudobno izkoristil, mu je dal tako oblast nad dekletom, da si ta ni vedela pomagati. Danes je hotel njeno upornost streti in doseči, da se Hanzeju odpove.

»Zakaj me ne maraš?« jo je vprašal, ko je jok utihnil. »Zakaj bi me ne vzela?«

»Ti si tak, da me je strah. Pomikaš se okoli kakor Kajn, ki je svojega brata Abela ubil,« mu je odgovorila.

»Živi duši nisem še kaj žalega storil, kvečjemu na vojski, ko sem moral streljati. Ali ti — ti mi nikar ne govori o Kajnu in o ubijanju, ti se sama primi za nos!«

Dekle se je vse streslo. Zaškripala je z zobmi in dejala:

»Nekaj mora vendarle biti, da divjaš tako brez miru okrog in da ne najdeš pokoja.«

»Povem ti, zakaj. Viš, doma nimam nikogar, ki bi ga mogel ljubiti. Če boš ti moja, bom ostal pri domu, zmeraj bom pri tebi, tedaj bom našel svoj mir.«

»Nikoli ne bom tvoja. Nikoli! Mrzim te.«

V Tončevih očeh se je zabliskalo.

»Leja, če si pametna, govori drugače z menoj!« se je razjezil. Potem je nadaljeval mirneje: »Viš, nikjer ti ne more biti lepše kakor pri meni. Kar boš hotela, vse ti bom ustregel.«

»Nočem ničesar. Od tebe nočem ničesar. Pusti me, naj grem svojo pot!«

»Da, ali ne z drugim pred oltar.«

»Tega ni več mogoče spremeniti. S Hanzejem sva že na oklicih in v terek bo poroka.«

»Dokler pred oltarjem nista zvezana, še vedno lahko razdereš.«

»Ne bom razdirala, nikoli in ne! Hanzeja imam rada, vzela ga bom pa naj bo, kar bo!«

»Ali Hanzej te ne bo vzela, če mu povem, kaj si naredila.«

»Ti-i-i!« je zasopla Leja. »Ne smeš mi povedati, ti si mi sveto obljubil, da boš tiho.«

»Da — ali s tem pogojem, da boš samo moja. Če ti ne boš besede držala, je tudi jaz ne bom.«

»Tega ti nisem obljubila. Šla bom k Hanzeju pa mu bom sama vse povedala, kako je bilo.«

Tonč jo je pogledal, potem ji je zabrusil:

»Tako neumna ne boš, da bi se sama šla in očrnila. Hehehe, le povej mu, le, svojemu Hanzeju; tako se te bo ustrašil, da te še videti ne bo hotel več.«

»Hanzej me ima rad in bo meni prej verjel kakor tebi.«

(Dalje sledi)

Avtomobilske šale

Letos slavi avtomobilizem svojo 50 letnico. Z uvedbo avtomobilov so se pomnožile številne prometne nesreče, pomnožile so se pa tudi razne šale, katere so zares avtomobilske. Nekaj teh naj zabeležimo našim bralcem. — Neki šofer je prevrnil mimoidočega potnika. Ko je ta padel, je zavpil: »Ali ne znate trobiti?« »Trobiti znam, toda voziti še ne znam dobro.« — Druga šala: Okoli leta 1900 je stopil v trgovino z avtomobili nek mlajši gospod in rekel trgovcu: »Pred mesecem dni sem kupil pri vas avto. Rekli ste, da mi boste dali za vsak zlomljeni del nov del.« »Mož beseda sem. Kaj manjka vašemu avtu?« »Nič; toda meni dajte zamenjati mojo zlomljeno nogo in moji ženi štiri izbite zobe.« — Iste ga leta je neki pariški šofer napravil to aprilsko šalo: namesto da bi dvignil levo roko, je dvignil desno in s tem povzročil veliko nesrečo. Povožil je tre pešce. Za to je dobil šest mesecev ječe. Še precej dobro se je zmazal! — Prvi taksiji so bili v Parizu in Londonu leta 1913. V tistem času je šel v taksi neki gospod s svojo zaročenko. Zahteval je počasno vožnjo. In šofer mu je odgovoril: »Poznam take zadeve. Takšne mlade ljudi je treba voziti počasi.« — Prvi avtobusi so se pojavili v Londonu v prvem letu svetovne vojne. Ko si je starejši možakar kupil zdravilo, mu je rekel lekarnar: »Preden boste vzeli zdravilo, ga dobro pretresite.« »Ne bo treba; domov se peljem z avtobusom,« je odgovoril možakar.

6 kg težak novorojenček

Na neki kliniki v gornjeitalijanskem mestu Milano je žena delavca Nicola del Zenera rodila dečka, ki je tehtal 6 kg. Deček je popolnoma zdrav in razvit, silen pa je njegov tek. Strežnice so se morale smejati, ko so se približale s povojji, namenjenimi za navadno razvitega novorojenčka, temu velikemu novorojenčku.

Za šolo

obleke, hubertuse
čevlje, perilo i.t.d.
nudi najugodnejše
konfekcija

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.

valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
tako in plačamo najbolje 1490

Bančno Kom. zavod

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 40

Prodaja srečk državne razredne loterije

Siviljam priporočam:

poceni raznovrstno svilo po 8, 10, 12 din
meter.

I. TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Dne 19. oktobra 1938 ob pol devetih bo na

javni dražbi

pri okrajnem sodišču v Ptujju prodana Do-
lenčeva kmetija. Interesenti morejo kupiti
vse posestvo ali pa posamezne skupine. —
Posestvo leži v Cirkoveh, blizu postaje.
Vadij za vse posestvo znaša 8250 din, za
posamezne skupine pa sorazmerno manj.
Pojasnila daje pisarna odvetnika dr. Sen-
koviča v Mariboru. 1485

Vse skupaj nič ne pomaga!

Če hočete biti lepo in poceni oblečeni
morate kupovati tudi pri nas, 1499
ker mi imamo dosti lepega blaga za Vas.
Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5.

Mislila je,
da je
Majdkina
obleka bela...

**...dokler ni videla njene tovarišice
v Radion beli obleki!**

Tudi drugi ljudje gotovo vidijo razloček. Kako neprijetno je to! Da se ji je moglo kaj takega
pripetiti pri dolgoletnih skušnjah v pranju! S čim je samo oprana ta obleka, da je tako
bleščeče bela?

Seveda z Radionom! Kar z navadnimi pralnimi sredstvi ni mogoče - odpraviti iz tkanine vse
nesnage - to napravi Radion s kisiko-
vimi mehurčki. Pri kuhanju pronicajo
skoz perilo tako temeljito, da izgine
tudi zadnja sled nesnage. Zaradi tega
je z Radionom oprano perilo tako
čudovito belo, kakor nobeno drugo
perilo: Radion belo.

SCHICHT^{OV}**RADION**

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MALA OZNANILA Novi vozni red!

RAZNO:

Nov redilni prašek »Redina« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadostuje samo en zavitek za enega prašiča ter stane 6 din, po pošti 12 din, trije zavitki po pošti 24 din, deset zavitkov po pošti 72 din, ter priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kanc, Maribor, Gosposka 33. 1507

URE, ZLATNINO, SREBRNINO in OČALA v veliki izbiri nudi Jakob MULAVEC, Maribor, Kralja Petra trg 1, pri glavnem mostu. Kupujem zlato. Popravila točno. Cene nizke. 1437

Kompletno moško obleko, izdelek domače obrti, za din 150, 180, 210 in 240, kupite najboljšje v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, kar se lahko sedaj vsak osebno prepriča, če si ogleda en del naše trsnice pri načelniku Jan. Šegula v Hlaponcih. Nudi: I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptujju. Pišite po cenik! 1450

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krone, goldinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojzij, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1154

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 1452

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. Ana Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odev, Maribor, Stolna ulica 5. 1436

V Ptujju zraven kolodvora si lahko ogledate našo trsnico, v kateri je nad 20 sort trsnega izbora na raznih podlagah in v kateri je dosegla rast poganjkov 70—100 cm. — V nasadih pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah pa imamo sadno drevje in nad vse lepe sadne divjake. Naročite že sedaj od trsnice in drevesnice Čeh, Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastoj! 1303

Pred nakupom obiščite nas in prepričajte se, da Vam nudimo najboljšo manufakturno, perilo, odeje itd. najceneje 1497

M. Gajšek

Maribor, Glavni trg 1 (pod Veliko kavarno)

Velja od 3. oktobra 1938

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslata naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

V šolo z novo ABOZA obleko ker je trpežna in poceni. Velika izbira na zalogi:

J, PREAC, Maribor, Glavni trg 13

Vsakovrstno manufakturno blago, robce, odeje, pletenine, perilo, predpasnike itd. kupite dobro in poceni v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

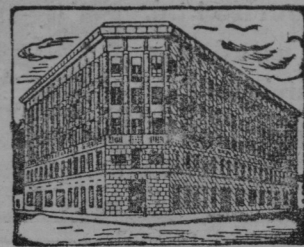
Jesen, zima! — Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Na zalogi še tudi letni paketi.

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, mečenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Priporoča se Kupičič-eva drevesnica in trsnica na Ptujjski gori! 1427

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1513

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ZIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—